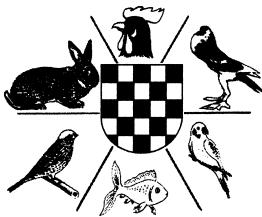

SADRŽAJ

IZLOŽBENI KALENDAR SIJEČANJ - VELJAČA 2003.	2
MALTEZERAŠI U OSIJEKU	2
OSVRT NA BILTEN BROJ 1	3
IZLOŽBE	
ČEPIN - OTVARANJE IZLOŽBENE SEZONE	4
VII. ŽEĐUŽUPANIJSKA IZLOŽBA MALIH ŽIVOTINJA ĐAKOVOV, 2002.	5
OSVRT NA ZAGREBAČKU 77. MEĐUŽUPANIJSKU IZLOŽBU	8
DORTMUND	9
DALMATINSKA ZIMOVKA - NJEMAČKA RASA GOLUBOVA ?	10
ENGLESKI KARIJER - ARISTOKRAT MEĐU GOLUBOVIMA	11
GOLUBOVI PREVRTAČI	13
SISAČKI I BRODSKI PREVRTAČI NA IZLOŽBI U STUTTGARTU	15
DORTMUND 51. VDT-SCHAU	15
PISMO DR. WERNERA LUTHGENA HRVATSKOM SAVEZU	16
VELIKI USPJEH HR. IZLAGAČA NA 11. IZLOŽBI EUROPA KLUBA ENGLESKIH GUŠANA	17
POLAGANJE SUDAČKIH ISPITA, Nedelišće 28. 12. 2002.	19
PERADARSTVO	19
POČETAK SEZONE VALJENJA PILIĆA	21
AMERIČKA BRAHMA	21
DOMAĆA KOKOŠ "HRVATICA"	23
BANTAM	24
UKRASNI FAZANI - NASTAVAK	26
DLAKA KUNIĆA	28
PRIPREMANJE KUNIĆA ZA IZLOŽBU	30
ZAMORCI	31
PAPIGICE TIGRICE	33
LORI IZ MODRIH BRDA	35
ATRAKCIJA BELIŠĆA ILI	36
AKVARIJI KOJE RIBICE DRŽATI U AKVARIJU?	38
OGLASI	39

IZLOŽBENI KALENDAR SIJEČANJ - VELJAČA 2003.

1. IVANEC.....	03. - 05. SIJEČNJA
2. VIROVITICA...MEĐUNARODNA IZLOŽBA I SPECIJALKA KINGOVA I STRUKTURNIH GOLUBOVA.....	10. - 12. SIJEČNJA
3. SLAVONSKI BROD 11. DRŽAVNA IZLOŽBA MALIH ŽIVOTINJA.....	17. - 19. SIJEČNJA
4. IVANIĆ GRAD.....	24. - 26. SIJEČNJA
5. KUTINA.....	24. - 26. SIJEČNJA
6. OSIJEK IZLOŽBA MALIH ŽIVOTINJA I SPECIJALKA MALTEZERA.....	01. - 02. VELJAČE
7. BELIŠĆE.....	08. - 09. VELJAČE
8. TENJA.....	14. - 16. VELJAČE

MALTEZERAŠI U OSIJEK !

I ove godine u organizaciji Udruge za uzgoj golubova , ptica , kunića i peradi iz Osijeka , a u okviru klupske izložbe malih životinja od 01. - 02 . VELJAČE 2003. održava se SPECIJALKA MALTEZERA . Uzgajivačima koji prate sva nova dešavanja vezana uz ovu rasu golubova je sigurno poznato da je ovo već druga Specijalka Maltezera u Osijeku . Prva se pokazala izuzetno uspješna i dobro došlo osvježenje sivilu koje vlada na našim izložbama golubova . Pod

vodstvom gosp. Damira Takača iz Osijeka i nekolicine ostalih entuzijasta skupila se " krema hrvatskih maltezeraša ". A imalo se za prvi puta što i vidjeti 106 Maltezera u 7 boja koje su izložila petnaestorica uzgajivača . Dugo pratim izložbe golubova u Hrvatskoj ali nikada prije nisam video taklično kvalitetnih golubova ove rase na jednom mjestu . Sve je to dobra preporuka za ovu godinu i drugu Specijalku Maltezera . Svaki imalo ozbiljniji uzgajivač Maltezera ma gdje se

nalazio u Hrvatskoj nebi smio propustiti ovaj događaj u Osijeku . To je jedinstvena prilika za pokazati grla iz svog uzgoja i odmjeriti kvalitetu sa najboljima.

Nakon održane specijalke nastojat ću opširno izvijestiti o istoj , te pokušati dati ocijenu stanja uzgoja ove rase u Hrvatskoj .

Boris Švitek

OSVRT NA BILTEN BROJ 1

Ovaj napis bih podijelio u dva segmenta. Pod broj jedan bih iskazao veliko ushićenje i zadovoljstvo povodom izlaska našeg biltena, a vjerujem da dijelim mišljenje mnogih uzgajivača, i da će se složiti sa mnjom u velikom zadovoljstvu sa sadržajem i temama koje su izašle u prvom broju. Ovo sve ističem kao čitatelj, stoga mi je veće zadovoljstvo da je u biltenu naglašena informiranost, a isto tako zanimljive teme i reportaže, čime vjerujem da će u slijedećim brojevima biti i više toga. Posebno me raduje da postoji i rubrika malih oglasa putem kojih ćemo doći do saznanja gdje možemo nabaviti željeni primjerak pojedine vrste životinja.

Iz svega navedenog proizlazi i želja za što ćešćim izlaženjem našeg biltena za kojeg sam siguran da će se vremenom biti i rubrika "Pisma čitatelja" gdje ćemo moći iskazati svoja mišljenja o radu Saveza, kao i samih udruga koje i čine taj Savez. Često smo svjedoci na našim veselim i druželjubivim okupljanjima na izložbama malih životinja gdje se iskazuju odredene kritike na rad pojedinih ljudi, pa je stoga upravo ovo prilika da iskažemo svoja zadovoljstva, odnosno

nezadovoljstva, pod uvjetom da su kritike dobronamjerne i konstruktivne, s ciljem poboljšanja rada, kako samog Saveza, tako i našeg novonastalog biltena.

Pod drugi segment bih istaknuo, a što smatram da je vrlo važno, da u što veće m-

da i moja osobnost sudjeluje u kreiranju, skrenuo bih na jednu bitnu činjenicu, a to je da ne vršimo prijepise iz pojedinih literatura jer ti prijepisi mogu biti autorizirani ili honorirani, da ne bi došlo do neželjenih posljedica koje ne bi htjeli nepotrebno snositi. Ima i lijepih primjera u

prvom broju gdje je autor članka naglasio na koju se literaturu naslonio, što smatram kao korisno i skustvo u slijedećim napisima. Iz svega navedenog a mislim da će se i glavni urednik složiti s ovim mišljenjem, s ciljem što boljeg i sadržajnijeg biltena.

u sudjelujemo u kreiranju našeg biltena, što se odnosi na veći broj reportaza iz pojedinih udruga, kako bi i tim putem izmijenili razna iskustva i informacije, jer upravo su udruge nepresušan izvor događanja i bogatstva zanimljivih životinja u vlasništvu svojih članova. Budući

Boško Beram
Predsjednik
Udruge za uzgoj i zaštitu malih životinja Belišće

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

ČEPIN - OTVORENJE IZLOŽBENE SEZONE

U organizaciji Udruge za uzgoj malih životinja "Florentinac" Čepin, svake godine drugi tjedan u 11. mjesecu, otvara se izložbena sezona u Republici Hrvatskoj, da bi završila u veljači naredne godine. Tako je bilo i sada, već 22 godine za redom Čepin uspješno organizira međuzupanijske izložbe malih životinja. Ove godine u Čepinu se okupilo oko 50 izlagača iz nekoliko županija s oko 350 eksponata pokazavši što su uspjeli tijekom jednogodišnjeg ciklusa uzgojiti. Ovaj put izložba je održana u lovačkom domu od 8. do 10. studenog 2002. godine. Izložen je velik broj golubova, peradi, ptica i kunića te su mnogobrojni posjetitelji imali

veliki je financijski teret za uzgajatelje.

Kako znamo za pregled je potrebno izdvojiti oko 100 kn pa je ova udruga krajem listopada ove godine uputila ministarstvu poljoprivrede i šumarstva, Upravi za veterinarstvo, prijedlog izmjene naredbe o mjerama zaštite, nadajući se da će imati sluha za ovaj prijedlog, te produljiti valjanost potvrda o zdravstvenom stanju životinja s 30 na 60 dana.

I ove godine podijeljena su priznanja za najbolje ocijenjene eksponate i to za golubove:

Davor Bagarić iz Bilja, Jozo Tadić iz Bilja, Dalibor Detelić iz Čepina, Marko Perić iz Bilja, Zvonko Petrović iz Čepina, Siniša Farkaš iz Čepina, Krajnović Zlatko iz Bilja, Pandžić Krešimir iz Čepina, Marguš Rudolf iz Čepina, Madunić Martin iz Čepina, Božo Hozlinger iz Vuke, Grgić Ivica iz Tenja, Opačak Mijo iz Čepina, Vijeko Sabljo iz Čepina, i Mario Hozlinger iz Vuke.

priliku vidjeti divne primjerke svojih ljubimaca.

Udruga za uzgoj malih životinja "Florentinac" Čepin neprekidno djeluje 26 godina, osim prekida zbog domovinskog rata, kako nam je naglasio Vilim Lekšan, predsjednik udruge. Ove godine odaziv je zadovoljavajući s obzirom na sve probleme koje su zadesili uzgajivače i njihove ljubimce.

Naime kalendarski ciklus izložbe malih životinja traje duže od 90 dana, od početka studenog tekuće godine do kraja veljače iduće godine. Slanje skupnog uzorka fecesa sobnih i ukrasnih ptica te golubova svakih 30 dana

Za perad nagrade su dobili: Marica Lubina iz Tenja, Batrnek Drago iz Čepina, Vilim Lekšan iz Čepina, Bošnjak Milan iz Vladislavaca, Vujević Kazimir iz Osijeka, Zakupski Petar iz Osijeka, Grepo Ivan iz Čepina i Josipović Zoran iz Tenja.

Za ukrasne fazane nagrade su dobili:

Boško Beram iz Belišća, Lovro Mato iz Valpova, Denis Sušenka iz Čepina, Miškić Slaven iz Čepina, te Đuro Jarabek iz Brođanaca.

Za kuniće nagrade su dobili: Milan Bošnjak iz Vladislavaca, Kovač Nenad iz Osijeka, Branko Babić iz Osijeka, Korač Dinko iz Tenja, Musić Branko iz Osijeka, Babić Stjepan iz Vrpolja, te Marian Šimičić iz Vrpolja.

Za ptice nagrade su dobili: Horvat Stjepan iz Osijeka, Horanjac Antun iz Čepina, Klapka Alfred iz Bilja, Siniša Skreneković iz Čepina, Antun Kremer iz Bilja i Đeneš Ivica iz Tenja.

Zvonko Sušenka

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

VII. Međužupanijska izložba malih životinja Dakovo, 2002.

Udruga za uzgoj, zaštitu i selekciju malih životinja "Moj ljubimac" iz Đakova i ove je godine od 15. do 17. studenog organizirala lijepu i kvalitetnu izložbu u prostorijam DVD-a Đakovo. Ova izložba tradicionalnog je karaktera i redovito okupi veći broj uzbunjivača i posjetitelja. Tako je bilo i ove godine. Izložba je ponovno okupila izlagače iz brojnih gradova Hrvatske, te po kvaliteti i brojnosti eksponata spada sigurno u sam vrh organiziranih izložbi u Hrvatskoj. Dokaz kvalitete i zanimanje za ovu izložbu svakako je i izuzetno velika "pijaca" tj. prodaja životinja u neposrednoj blizini same izložbe. Zbog toga treba čestitati vodstvu udruge na čelu s predsjednikom Ivanom Borčić, dopredsjednikom Ivicom Žulj, tajnikom Zvonkom Belavić, te blagajnikom Vjekoslavom Bošković. Svakako treba zahvaliti brojnim članovima koji su svojim radom i zalaganjem organizirali ovu izložbu, kao i glavnom pokrovitelju tj. Gradskom poglavarstvu. Izložbu je otvorio Đakovački gradonačelnik gospodin Zoran Vinković. Na izložbi su sudili delegirani sudci Saveza i to: Željko Herden, Mijo Holbak, Vladimir Pavin, Damir Čosić, Darko Glumac, Drago Antolović, Željko Knežević, Većeslav Vostrel i Nenad Kovač. Životinje su ocjenjivane po novom europskom načinu ocjenjivanja. Kao i svake godine, tako i ove, vrijedne i brojne nagrade koje je organizator osigurao svim pobjednicima tj. šampionima, dobar su razlog da u istom ili još većem broju izlagači posjete đakovačku izložbu i iduće

godine. Posebo bi istknuo gospodina Đorda Aleksić iz Suhopolja koji je izložio najveći broj eksponata vrhunske kvalitete i time zaslužio posebnu nagradu organizatora.

Šampioni i nagrade organizatora osvojili su sljedeći uzbunjivači:

Golubovi:

Rimski golub

Mađarski domaći golub

Francuski monden

Češki šraser

Poljski lux

Njemački izložbeni

Indijska lahora

Maltezer

King

Pomeranski gušan

Engleski veliki gušan

Engleski patuljasti gušan

Brnski gušan

Južnonjemački letač

Kovrdavi golub

Buharski bubenjar

Francuski dvočubi

Periker

Paunaš

- Mladen Vračarić, Suhopolje

- Zvonko Retka, Vukovjevc

- Ivica Žulj, Đakovo

- Ivan Simić, Ruščica

- Josip Fridrih, Đak. Breznica

- Željko Dukić, Vrbje

- Stjepan Babić, Vrpolje

- Martin Madunić, Čepin

- Ivica Grgić, D. Miholjac

- Robert Komljenović, Novska

- Eugen Lulić, Kuševac

- Ivica Horvat, Vukovar

- Branko Miškovsky, Đakovo

- Ivica Kovač, Viškovci

- Antun Pelivanović, Novska

- Zlatko Preskavec, Novska

- Ivo Matijević, Novska

- Đorđe Aleksić, Suhopolje

- Veselin Janjatović, Bršadin

- Ivan Simić, Ruščica

- Željko Pećnik, Bršadin

- Mirko Liović, Sl. Brod

- Danijel Belavić, Đakovo

- Stjepan Nad, Sarvaš

- Damir Floršić, Berak

- Josip Medved, Novi Mikanovci

- Boro Ružić, Bršadin

- Branko Šeić, Bršadin

- Ivan Mijok, Virovitica

- Saša Nad, Sarvaš

- Aleksandar Stolić, Vukovar

- Pavo Ratković, Sl. Brod

- Zvonko Valentin, Đakovo

- Željko Mandarić, Vrpolje

- Ivan Sekereš, Đakovo

- Tomislav Barišić, Novska

- Stjepan Retka, Vukovjevc

- Drago Antolović, Belišće

- Željko Šerepac, Virovitica

- Ivan Nemet, Sat. Đakovčka

- Pero Carević, Sat. Đakovačka

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

Predsjednik udruge "Moj ljubimac" iz Đakova Ivan Borčić uručuje posebnu nagradu Đoru Aleksiću iz Suhopolja

Kineski golub
Staronjemački galebić
Ahenski galebić
Blondineta
Satineta
Opatica
Nizozemski letač
Staparski letač

Budimpeštanski viskoletač (Pertl)

Segedinski visokoletač
Srpski viskoletač
Orijentalni prevrtač

Listonoša

Dalmatinska zimovka (Gimpla)
Slavonski gačan
Zagrebački prevrtač

Sisački prevrtač
Brodski prevrtač
Grlica

- Josip Matić, Sat. Đakovačka
- Mirko Matić, Sat. Đakovačka
- Miroslav Sabo, Sl. Brod
- Jakob Muhar, Budrovci
- Miljenko Mijatović, Đakovo
- Zlatko Beljakov, Osijek
- Tomo Hodak, Sesvete
- Josip Maričić, Đakovo
- Ivan Borčić, Đakovo
- Zvonko Zupčić, Višnjevac
- Dragan Janković, Trnava
- Ivan Barković, Virovitica
- Dario Puhić, Vinkovci
- Duško Balatinac, Višnjevac
- Mario Puškarić, Vođinci
- Zoran Kovačević, Virovitica
- Damir Lončarević, Virovitica
- Darko Glumac, Virovitica
- Ivica Dukić, Vrbje
- Branko Duvnjak, Đakovo
- Željko Ač, Osijek
- Božo Gregić, Tomašanci
- Mirko Farkaš, Virovitica
- Marijan Dragičević, Virovitica
- Darko Semeš, Virovitica
- Franjo Ač, Osijek
- Ante Komljenović, Novska
- Josip Sporiš, Belišće

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

Kunići: Belgijski orijaš

- Ivan Degoricija, Virovitica

- Tomislav Krsnić, Đakovo

- Nenad Kovač, Osijek

- Milan Bošnjak, Vladislavci

- Antun Radanović, Čepin

- Ivica Petak, Semeljci

- Marijan Šimičić, Vrpolje

- Branko Musić, Osijek

- Pavo Jarić, St. Mikanovci

Njemački šarac

Novozelandski bijeli

- Miroslav Radaković, Virovitica

Kastoreks

- Željko Vuk, Tomašnaci

Zecoliki kunić

- Kazimir Vujević, Osijek

Havana kunić

- Tihomir Vuk, Virovitica

Perad:

- Kazimir Vujević, Osijek

Bijela brama

- Boško Beran, Belišće

Jarebičasta brama

- Ivan Jarabak, Brođanci

Talijanka jarebičasta

- Branko Rupić, Đakovo

Hrvatica

- Martin Madunić, Čepin

Kokinkina

- Duro Kovačević, Sl. Brod

Kraljevski fazan

- Zoran Josipović, Tenje

Indijska trkačica

Divlja Patka

Patka mandarinka

Virdinijska prepelica

Biserka

Krešimir Bošković

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

OSVRT NA ZAGREBAČKU 77. MEĐUŽUPANIJSKU IZLOŽBU

Udruga uzgajatelja malih životinja "Zagreb 1925" je koncem studenog, točnije od 29.11. - 01.12 2002. godine organizirala svoju 77. izložbu golubova, ukrasne peradi, kunića i ptica koja je bila međužupanijskog karaktera. Može se reći, da ova izložba, kako po broju izlagača (130 iz skoro

organizatora i kod ptica 3 šampiona.

Za najboljeg kunića proglašen je belgijski orijaš uzgajatelja Ivana Markovića iz Velike Gorice, za šampiona peradi proglašena je patuljasta bijela vijandota uzgajatelja Stjepana Gradiščaka iz Zagreba, a volijera pomeranskih bijelih

gušana uzgajatelja Ivana Jakuša iz Zagreba proglašena je šampionom izložbe. (mora se priznati da je djelovala zaista efektno i impresivno)

Zamjetan je napredak u izlaganju autohtonog goluba zagrebačkog prevrtača kojeg je bilo u 7 boja.

Želio bih napomenuti da je u nedjelju, 01. 12. organizirana tradicionalna prodaja ispred izložbenog paviljona gdje se je okupilo mnoštvo uzgajatelja koji su nudili viškove svog uzgoja, a isto tako moglo se je naći i nešto opreme potrebne svakomne uzgajatelju.

Emil Dekanić

svih županija Hrvatske) tako i po broju izloženih eksponata (cca 1200) spada među veće izložbe u Hrvatskoj.

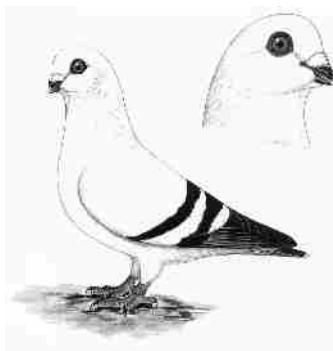
Na izložbi je bilo izloženo 840 golubova u 41 pasmini, 202 kom. peradi u 24 pasmine, 120 kunića u 12 pasmina i nešto malo ptica (cca 20 kom.)

Dodijeljene su ukupno 42 nagrade (113 šampiona i 29 nagrada organizatora). Kod golubova je dodijeljeno 85 šampiona i 29 nagrada organizatora, kod ukrasne peradi 13 šampiona i 11 nagrada organizatora, kod kunića 12 šampiona i 7 nagrada

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

51. VDT-SCHAU DORTMUND 2002. 29.11.-01.12.2002. WESTFALENHALLEN

Posjetiti Saveznu izložbu golubova u Njemačkoj je poseban i nezaboravan doživljaj. Stalnom ulaznicom od 16 EUR-a i katalogom 11 EUR-a, ulazim u glavnu dvoranu. Svakom pravom uzgajatelju i zaljubljeniku golubova zastane dah kad vidi 20 762 goluba izloženih u jednom nivou, u prekrasno uređenom ambijentu.

Golubovi, stotine božićnih zvjezda (cvijet), 10 volijera izrađenih posebno za svaku pasminu u prirodnoj veličini (s mnogo mašte, rada, truda i novca), tridesetak štandova specijaliziranih klubova i udruga koji nude učlanjenja, prospektke, zastavice, bedževe i slično. Posjetitelj ima dojam da se cijeli golubarski svijet slio u ovu dvoranu., svi mogući ljudi, govori oko vas, mora se priznati da su njemački uzgajatelji prva velesila u svijetu golubarstva. Opreme, hrane, lijekova suvenira i ostalog, bila je dobra ponuda na

dvadesetak prodajnih mjesta. Za manju djecu napravljena je i igrionača s igračkama kućnih ljubimaca, video-crtićima, toboganimi, nagradnim igrama u crtaju i dr.

Poslije početnog stresa i adaptacije na okružje, razgledam golubove. Prva zapažanja i dojam da su dobro pripremljeni, čisti, uredni, intenzivnih boja. Veće pojilice i hranilice postavljene su

američkih izložbenih listonoša (show racer), 581 komada kingova, 266 štrasera itd. Ukupno je bilo zastupljeno 243 pasmine golubova.

Predloženi kandidati za nacionalnog šampiona bili su posebno izdvojeni, njih 40 komada, a uži izbor komisija je utvrdila 6 komada, od kojih je izvlačenjem proglašen šampion izložbe i to Damaski golub

Jekić Petar, Stjepan Huljić, Vladimir Pavin i Josip Šimunović
na Hrvatskom "Štandu" u Dortmundu

iz unutarnje strane kaveza, golubovima ništa ne smeta pri uzimanju hrane i vode, stoga i što je posjetiteljima zabranjeno dirati eksponate antenama, a zabranjeno je i slikanje. Golubovi su dosta opušteni i mirni, a za kvalitetu ocjenjenih grla vjeruje se prosudbi suca ocjenjivača.

Na izložbi je bilo najviše izloženo Engleskih modena, 1989 komada, za koju se održala specijalna Europska izložba. Održavala se i specijalika, kod nas manje poznatog gušana "genter" i bilo ih je 206 komada. Od ostalih pasmina bilo je zastupljeno: 1980 njemačkih modenezera, 417

(damaskener). Poslije su proglašavani pobjednici grupa itd. Bilo je 13 različitih nagrada, priznanja, medalja, novčanih nagrada itd.

Bila je organizirana i javna licitacija golubova, a prihod je išao u korist organizatora izložbe udruge "Rote Erde" iz

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

Dortmunda. Organizacija je bila na nivou, članovi udruge i ostali sudionici u pripremi izložbe nosili su crvene odore s grbom golubarske sekcije na leđima i bili su vrlo uočljivi i s izraženim radnim elanom.

Da nebi sve samo hvalio, jedini nedostatak je velika gužva i uski redovi između golubova, a u nedjelju je bilo gotovo nemoguće doći do eksponata koji vas zanima.

Budući organizatori naših izložbi morali bi prije ovako nešto vidjeti kako se to radi u svijetu. Ovo je sažetak dojmova u riječi i slici

Josip Šimunović

DALMATINSKA ZIMOVKA - NJEMAČKA RASA GOLUBOVA ?

Žalosno ali ova tvrdnja je za sada točna, a biti će i u budućnosti ako ne budemo sa velikom ustrajnošću pokušavali ovu rasu golubova pred organima Europskog saveza prikazati i dokazati kao svoju autohtonu pasminu. Nažalost to neće doći samo po sebi, za ostvarenje ovoga velikoga cilja treba se svojski potruditi.

Svjedoci smo koliko je truda trebalo da se prizna Brodski i Sisački prevrtač, ali to nije ništa koliko će truda i mukotrpнog rada trebati da povratimo ovu svjetski priznatu rasu pod okrilje našega saveza. Ali ništa nije nemoguće, kada je našim kolegama k i n o l o z i m a u s p i j e l o Dalmatinskog psa ,kojega su svojatali izuzetno veliki i utjecajni savezi vratiti pod okrilje Hrvatskog Kinološkog Saveza , onda nema razloga da to nebude slučaj i sa našom zimovkom i našim Savezom..

Odbor za hrvatske izvorne

Hrvatski "Stand" u Dortmundu - Vladimir Pavin i Josip Šimunović

pasmine malih životinja trebao bi prioritetno raditi na ostvarenju ovoga cilja i potruditi se uz suradnju svih nas pronaći što više dokaza o porijeklu ove izuzetne rase golubova. Svaka čast stvaranju novih rasa , ali čemu trud ako ćemo tako lako drugima prepustati stare rase naših golubova . I to ne bilo koju rasu ,već jednu od najpoznatijih rasa golubova u opće . Moralo bi se sa posebnom pozornošću pratiti stanje uzgoja ove rase u našoj zemlji, raditi na popularizaciji uzgoja i upoznavanju sudačkog kadra sa ovom golubom .Samo bi se tako u budućnosti mogli očekivati bolji uspjesi u uzgoju , te što je vrlo bitno njegova masovnost . Promišljajući o svemu navedenom nameće mi se sljedeće pitanje ?

Zašto smo propustili u inače izvrsno osmišljenoj knjižici "HRVATSKE AUTOHTONE PASMINE", koja je svakako dostoјno prezentirala naše izvorne pasmine , i uvelike doprinjela priznanju Brodskog i Sisačkog prevrtača, upoznati Evropu da polažemo pravo na autohtonost ove vrste golubova ? U toj izvrsnoj publikaciji o

"Gimpli "nema niti jednoga slova . Pitam se zbog čega je to tako ? Zar nas je strah što će Njemački savez misliti o našem potezu , to nas svakako nebi trebalo zabrinjavati jer nikome ništa ne krademo već štitimo svoje interese. Svatko ko imalo prati golubarstvo ni u snu neće osporavati zasluge njemačkih uzgajivača na usavršavanju ove rase . Broj golubova ove rase u Njemačkoj za nas je nedostižni i nedosanjani san , s kvalitetom je druga priča posebno kod bakrenih - crnokrilih ali o tom više neki drugi put .

Uostalom nismo li u toj istoj knjižici bez ustezanja objavili standard Zagrebačkog prevrtića koji ruku na srce jako sliči jednom golubu iz susjedstva ,i nije nas bilo briga što će reći Mađarski savez , što je i normalno jer to je naša stara rasa golubova koja je bila potisнутa u drugi plan u bivšoj državi gdje su se preferirale neke druge " istočnije " rase golubova .

Razmislimo o budućim koracima prema Europi , jer i najdalji put počinje prvim korakom .

Dalmatinsku Zimovku pod okrilje našega saveza !

Boris Švittek

ENGLESKI KARIJER - ARISTOKRAT MEĐU GOLUBOVIMA

Iz samog naslova može se zaključiti da je uzgoj kvalitetnog Karijera sve prije negoli lagani zadatak.

No to je jedna od onih rasa golubova kod kojih kvalitetna jedinka nikoga ne može ostaviti ravnodušnim kako vrhunske sudsice tako i golubare početnike , jer zaista je u toj rasi nešto "aristokratsko". Puno puta sam se baš kod te rase golubova uhvatio u razmišljanju koliko je samo truda ,zalaganja i upornosti trebalo da se od običnog goluba stvori jedna takova markantna rasa . Uostalom posebnost i elegancija je kako znamo svojstvena svim engleskim rasama.

Z b o g n e p r a v e d n e zapostavljenosti ovoga goluba među našim uzgajivačima , a isto tako i relativne neinformiranosti s u d a č k o g k a d r a o karakteristikama ove rase , našao sam potrebitim napisati nekoliko riječi . Kako o karakteristikama tako i o zabludema koje prate ovoga "aristokrata " među golubovima.

Kod niti jedne rase golubova ne razilaze se tako temeljito interpretacije standarda , a samim time i mišljenja o idealnoj jedinki kao kod ove rase. Vrlo često se dešava da jedna ptica na tri izložbe ocenjivana od tri različita suca dobije tri temeljito različite ocjene. Često se širina istih kreće od : danas "I" izvanredan , sutra "D" dobar i prekosutra "OD" odličan . Netreba nam puno maštati da zamislimo kako to demoralizirajuće i razočaravajuće djeluje na svakog uzgajivača, kako početnika tako i iskusnoga uzgajivača Karijera . Jer svi oni ruku na srce i od ocjenskog sudca očekuju pomoći i smjernice u daljem uzgoju . Ipak to nije karakteristika upućena na adresu svih sudaca . Karijere se vrlo rijetko sreće na našim izložbama ,

pa kako onda od ocjenskog suca tražiti " pravedno"ocjenjivanje, rase koju je svega dva do tri puta u životu imao prilike ocjenjivati . Da bi se izbjegle ovakove situacije cilj mi je ovim člankom , kako uzgajivače tako i kolege sudsice upoznati sa par "sitnica", koje su vrlo važne u procjeni ovog goluba koji ima mnogo specifičnih obilježja.

Jedna od najčešćih grešaka svakog ocjenskog suca kod procjene karijera je sljedeća - karijer sa najvećim bradavicama je ujedno i šampion rase . Naravno da je Karijer bradavičasti golub , bradavica je glavni znak raspoznavanja i nedvojbeno važno obilježje vrste. Ipak ni na koji način bradavica ne smije, niti može biti najvažniji a često i jedini kriterij kod ocjenjivana . Na ljestvici ocjenjivana nalazi se tek na četvrtom mjestu. Loša bradavica može karijera obezvrijediti , ali lijepa bradavica ipak nije nikakva osnova da se jedna inače po svemu drugom prosječna ptica digne do najviše ocjene .

Po važnosti za ocjenu i dakako u z g o j karakteristike idu sljedećim redom:

1. ukupni dojam
2. figura i držanje
3. građa kljuna
4. nosne bradavice
5. obočnice i boja očiju
6. struktura perja
7. boja

Ukupni dojam , figura i držanje

Ocjenski sudac prije svega treba obratiti pozornost na stas i držanje

goluba . Često se kod ovog kriterija sudac nađe u neugodnoj situaciji . Jer golub na početku suđenja čući u kutu kaveza , a nakon zasigurno dobronomjernog bodrenja antenom počinje lepršati u divljoj panici , ili se kandama počinje vješati za stranice kaveza . Kako da se čovjek postavi a da ne ošteći pticu u ocjeni ? Pokušajmo na sljedeći način. Prije svega imajmo na umu da je Karijera gotovo nemoguće priviknuti na i l o ž b e n i k a v e z . Visokopostavljeni držanje je urođena sklonost Karijera ali samo u kavezima u gornjem redu (mislim na izložbene kavezе) , ptice u dolnjem redu a koje inače imaju krasno držanje postaju šćućurene i bijedne jedinke koje na suca ostavljaju jadan dojam . O ravnopravnosti ocjena u gornjem i dolnjem redu nema niti govora , o tome moramo voditi računa prilikom izlaganja .

Najsigurniji način procijene Karijera je da nakon ručne provjere pticu promotrimo sa sigurne udaljenosti te da onda donešemo svoj sud . Sa druge strane uvijek ima Karijera koji niti

Jato karijera Boška Klarića iz Trilja

u golubinjaku niti na izložbi ne pokazuju traženo držanje , a to je u odnosu na standard gruba greška , i kao takva se i kažnjava . Ako uz to idu i drugi nedostaci ne treba prezati niti od ocjene "Z" zadovoljava . Ta ocjena je čak i vrlo blaga za goluba sa sasvim vodoravnim držanjem ili trajno klecajućim nogama .

Vrlo važna stavka kod ocjene je i vrat . On mora biti dugačak i tanak , uspravnog držanja baš kao što je nacrtan u standardu . Papir sve trpi pa je vrlo lako nacrtati tanak vrat , što je svakako kod mladih ptica i obvezatno . No ipak kod starije ptice malo deblji vrat nećemo označiti greškom nego ćemo opasku dati u rubrici poželjno . S druge strane ptica sa kratkim i debelim vratom nebi trebala dobiti niti ocjenu "D" - dobar . Ptice sa prepoznatljivom gušom nemaju što tražiti na izložbi što se uzgajivaču treba jasno dati do znanja .

Građa kljuna i nosne bradavice

Kljun Karijera je jedan vrlo važan element kod procijene ove rase . Vrlo je važno da i doljni i gornji dio kljuna budu jednakdebljine , a doljnji da se na vrhu loptasto diže prema gore .

To loptasto podizanje dolnjeg kljuna je i u uzgoju vrlo značajno , jer ptica čiji doljni kljun nema ovu formu nikada u uzgoju neće dati pticu pravilnog oblika kljuna . Ptica sa pravilnim kljunom je

unatoč mnogim ostalim nedostacima , u viječ punovrijedna uzgojna ptica . Preporučam kod nabavke ptica posebno voditi računa o ovoj odlici rase , jer kada se ptice nabave onda je kasno o tome razmišljati .

Dužina lica je isto tako vrlo bitna karakteristika Karijera . Naravno nitko pametan neće uzeti ravnalo i mjeriti dužinu kljuna od 50 - 55 mm koju traži standard , ovdje je mjerodavan vizualni utisak . Naprimjer jedan starji mužjak razvijene bradavice sa dužinom kljuna 50 mm djelovat će kratko , dok mlada golubica sa istom tom dužinom kljuna može oduševiti . Teži se potpuno vodoravnom držanjumu glave .

Isto tako dosta je bitna i što svjetlijia boja kljuna (boje mesa) čemu moramo težiti i kod crnih i plavih ptica . Ipak nećemo Karijera koji ima mnoštvo ostalih za rasu važnih dobrih osobina , obezvrijediti samo zbog malo tamnije boje kljuna . Bradavica Karijera mora biti fine građe , simetrična i sa najvišom točkom negdje oko sredine . Karijer čija bradavica ima najvišu točku neposredno na čelu i koso se spušta prema napred ne može dobiti ocjenu višu od "dobar" . Tim više jer ovu odliku u uzgoju bez iznimke nasljeđuje potomstvo . Omjer između gornje i doljnje bradavice kojem se teži (3:1 ili 4:1) nije uvijek stvaran kod mladih ili golubica , no to je

slikovito prikazano u standardu . Uvijek imajmo na umu jednu staru tajnu uzgajivača Karijera , pogotovo kod nabavke novih grla za uzgoj . Jedna mekana , elastična i pomična bradavica će vremenom rasti i dobiti na obujmu , dok i mladi golub sa tvrdom bradavicom nikada neće imati poželjno formiranu i jače izraženu bradavicu .

Očni prsten i boja očiju

Ptica koja ima prevelik , spužvast ili čak upaljen očni prsten nije ptica koja može postići odličnu ocjenu . Bolje nešto manje obrubne građe nego previše ! Prema standardu crveni očni prsten se smatra grubim nedostatkom , tu nemislimo na samo malo jače prokrvljen (blago ružičasti) očni prsten .

Boja očiju kod Karijera je uvijek crvena do narandasta , osim kod bijelih kod kojih su tamne boje . Sankcionirati se trebaju samo čisto žute ili perlaste oči . Oči različite boje nebi trebale predstavljati nedostatak kod šarenih ptica , jer su usko povezane sa raspodjelom boja na glavi .

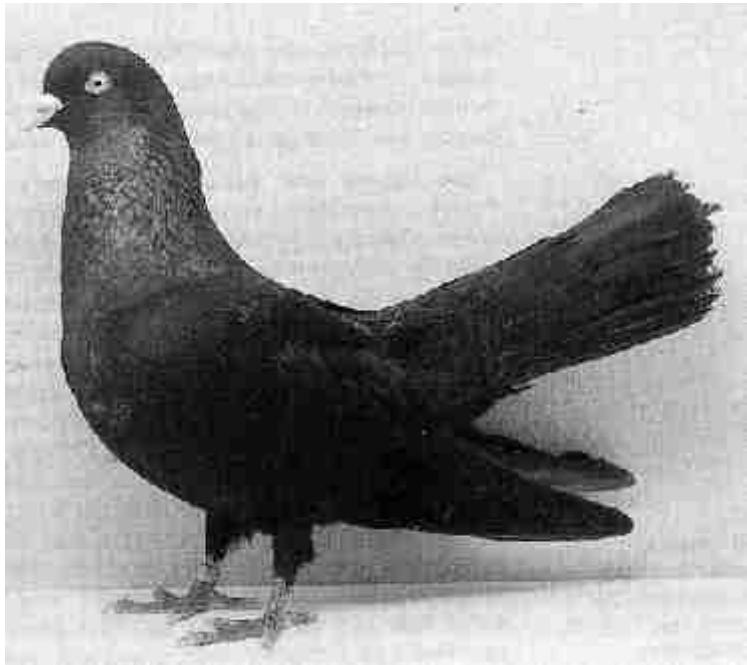
Struktura i boja perja

Razumljivo da težimo ptici dobro složenog i čvrstog perja , po mogućnosti dobre boje . No boja kod Karijera je zaista na posljednjem mjestu kod donošenja konačne ocjene . Kod ove vrste ima toliko stvari na koje uzgajivač mora paziti , tako da finese u bojama ne mogu igrati presudnu ocjenu .

Iz svega gore navedenog jasno je da je Karijer rasa golubova koja bi morala zagolicati svakoga , a posebno iskusne uzgajivače rasnih golubova da se okušaju u uzgoju ove zahtjevne rase golubova .

Boris Švitek v.r.

GOLUBOVI PREVRTAČI

Orijentalni prevrtač crni

Golubovi prevrtači su jedna od najstarijih skupina golubova. Potječu iz Male Azije, jugozapadnog dijela Azijskog kontinenta i Indije.

U Europu su prvi put stigli sa trgovcima s Istoka, dok su u naše krajeve došli u doba turskih osvajanja. Po golubarskoj specifikaciji spadaju u devetu grupu, zajedno s letačima i visokoletačima.

Treba napomenuti da mnoge pasmine letača i visokoletača potječu od golubova prevrtača.

Danas u svijetu postoji stotinjak pasmina golubova prevrtača koji se međusobno razlikuju po veličini, strukturi perja, obliku tijela, dužini kljuna...

S obzirom na način prevrtanja i letenja možemo ih podijeliti u pet skupina. To su: Roleri (roller), Purcleri (purzler), Podni prevrtači, Vrtači i Golubovi udarači - lupajućih krila.

U skupinu Rolera spadaju pasmine prevrtača koje lete na većim visinama i u zraku mogu

ostati otprilike 1-2 sata, makar neka literatura spominje dužinu leta 5-6 sati, ali iz osobnih iskustava nikad nisam vidoio da golubovi iz te skupine lete duže od 2 sata (te golubove uzgajam već dvadesetak godina, i uz sve njihove vratolomije teško bi bilo i pomisliti da mogu ostati toliko u zraku budući da pri prevrtanju troše mnogo energije). U letu

izvode akrobacije zabacivajući tijelo unazad preko repa pri čemu broj okretaja u jednoj seriji može biti desetak, a nerijetko i mnogo više puta od toga. Okreti su prilično brzi i vrlo dopadljivi gledajući sa zemlje. Ima golubova koji ne počnu sa prevrtanjem dok ne dosegnu željenu visinu. Neke pasmine iz ove grupe imaju više načina prevrtanja: vodoravno bez gubljenja visine, spiralno preko krila sa manjim ili većim propadanjem u zraku i klasični okreti tijela preko repa sa dubokim propadanjem, ali nakon toga strahovito brzo vraćanje na prvobitnu visinu. Većina pasmina iz ove skupine su solo letači, tj. dižu se u jatu ali pri letu golubovi lete van jata, golubarskim žargonom "razbacani su po cijelom nebu".

Tipični predstavnici ove skupine prevrtača su Orijentalni prevrtač i Birmingenski prevrtač.

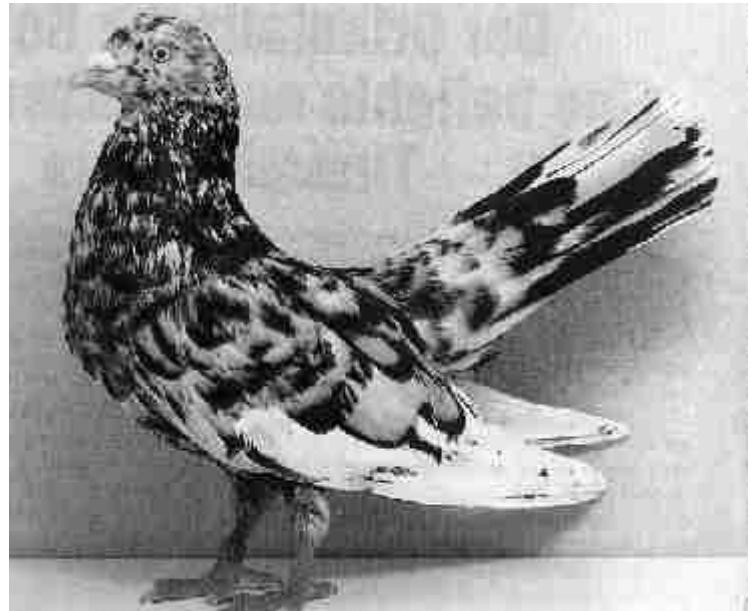
U skupinu purclera spadaju pasmine koje lete na manjim visinama, nerijetko tek nešto više od krovova kuća. Let im najčešće traje od petnaestak minuta pa do oko jednog sata. Prevrtanje im je tipično tj. zabacivanje tijela radeći okret preko repa. Prevrtanje izvode u svim situacijama, preletavajući s krova na krov, slečući s krova na zemlju tako da se često desi da golubovi udare o krov, grane drveća ili samu

Sisački prevrtač crno - špricani

zemlju. Jedni od predstavnika ove grupe su Sisački prevrtač, Bački prevrtač, Brodski prevrtač, Vršački prevrtač, Zagrebački prevrtač(!)... Kao što im samo ime govori podni prevrtači se prevrću po tlu. Ima primjeraka koji se dignu pedesetak centimetara od zemlje i tek onda počnu prevrtati. Najcjenjeniji su oni primjerici koji svoje prevrtanje izvode na zemlji i što duže u dužinu. Za takvu pasminu najpogodnije je da pod u golubinjaku bude prekriven slojem pjeska ili hoblovine (strugotine), da ne bi došlo do neželjenog ozljedivanja golubova pri njihovim akrobacijama. Predstavnik ove skupine, i meni jedini poznat, je Indijski podni prevrtač.

Golubovi vrtači su oni koji se pri letenju tj. obrušavanju iz zraka prema tlu vrte oko svoje osi pri čemu te vrtanje mogu raditi otvorenih ili zatvorenih krila. Najčešće se uče na dropera, pomoću kojega se i spuštaju (kao i Tipleri). Kad golubovi dosegnu željenu visinu pušta im se droper, na kogeg oni reagiraju obrušavajući se na zemlju pri čemu poniru i rade akrobacije u obliku svrdla (zatvorena krila) ili u obliku elipse (otvorena krila). Visina sa koje se počinju obrušavati je obično oko stotinjak metara. Najcjenjeniji su primjerici kojima su vrtanje duže i efektnije.

Orijentalni prevrtač - Almond

U ovoj skupini golubova nama najpoznatiji je Dunek, koji se kod nas i jedini uzgaja. Uz Duneka u ovu grupu spadaju Prištinski prevrtač i Kelebek roler.

U skupinu udarača tj. prevrtača lupajućih krila spadaju golubovi koji pri letenju snažno udaraju krilom o krilo. Vrlo je interesantan njihov let i prevrtanje, prije nego što se počne prevrtati poče letjeti uspravno uvis sa vrlo glasnim lapanjem krila. Lako ih je prepoznati po istrošenim letnim perima (kao da im je netko izrezbario ta pera) na što bi suci na izložbama trebali

posvetiti svoju pažnju i to apsolutno tolerirati, jer to je pasminska odlika tih pasmina. Tipični predstavnici ove skupine su Mardin roler (uzgaja se i u Hrvatskoj), Takla udarač, Urfa udarač, Filibe udarač, Konya udarač (turske pasmine), Kratkokljuni Krasnodarski udarač (rusko-azijska pasmina). U Hrvatskoj imamo 3 autohtone pasmine prevrača: Sisačkog, Brodskog i Zagrebačkog prevrtača. U zadnje vrijeme mnogi uzgajivači od nekih prevrtača prave samo izložbene primjerke (to se nažalost deslio Komoronskom prevrtaču, a i ozbiljno prijeti našem Zagrebačkom prevrtaču) generacijski ih ne puštajući da slobodno lete zbog, kako kažu, možebitnog gubitka po njima: "Grla neprocjenjivih vrijednosti". Zato treba upamtiti da je glavna karakteristika svih prevrtača prevrtanje, bilo ono na zemlji, na manjim ili većim visinama, i da su zbog tih svojih vratolomija i vještina postali omiljeni u cijelom svijetu.

Brodski prevrtač - žuti

Gordan Bajraktarević

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

SISAČKI I BRODSKI PREVRTAČI NA IZLOŽBI U STUTTGARTU

Samo dvije nedjelje poslije 51. Njemačke nacionalne izložbe u Dortmundu, na izložbi u Stuttgartu, koja je održana od 13. do 15. prosinca 2002. god. i na kojoj je bilo izloženo preko šest tisuća eksponata, bili su ponovno izloženi i njemackim uzgajateljima prezentirani sisački i brodski prevrtači. Sisački prevrtači su bili izloženi pojedinačno, a brodski prevrtači voljerno i ponovno su ove naše dvije pasmine golubova izazvale veliko zanimanje tamošnjih uzgajatelja.

Vladimir Pavin

Nediljko Kesić
s Brodskim prevrtačima u
Stuttgartu

DORTMUND 51. VDT - SCHAU Prezentacija hrvatskih pasmina golubova

Na 51. Njemačkoj nacionalnoj izložbi golubova koja je bila održana od 29. studenog do 01. prosinca 2002. godine u

Petar Jekić, uzgajatelj Sisačkih prevrtača u Njemačkoj
Stjepan Huljić, uzgajatelj Brodskih prevrtača u Njemačkoj i Vladimir Pavin

Dortmundu i na kojoj je bilo izloženo 20 760 golubova, Hrvatski savez je imao svoj "štand" i njemackim uzgajateljima predstavio, u Njemačkoj još nepoznate, pasmine hrvatskih autohtonih golubova - Brodskog i zagrebačkog prevrtača. Poseban dojam i veliki interes je pobudila "video" prezentacija Brodskog prevrtača, a koji se i prvi puta pojavio na jednoj nacionalnoj Njemačkoj izložbi i bio izložen u kategoriji "Novi uzgoj".

Zagrebački prevrtač je bio također po prvi puta prikazan na jednoj ovakvoj izložbi i

prezentiran njemackim uzgajateljima i to u četiri boje. Bijeloj, žutoj, crvenoj i plavoj boji. Sisački prevrtač, kojeg je na izložbi bilo čak trideset, na Hrvatskom "štandu" je bio također prikazan, ali u bojama kojih nije bilo na samoj izložbi: crno-tigrasti, jednobojni žuti, crveno srastti i smeđe srastti.

Da je ovakav način prezentacije "pun pogodak" govori i činjenica da su hrvatski "štand" obišli svi vodeći ljudi Europskog saveza, među kojima i predsjednik EE-saveza gospodin Urs Freiburghaus, predsjednik sekcije za golubarstvo EE-saveza dr. Werner Lüthgen, predsjednik

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

Vladimir Pavin za vrijeme prezentacije hrvatskih pasmina u Dortmundu

komisije za standarde EE-saveza gospodin Jean Luis Frindel, koji će izraditi idealne crteže Zagrebačkog i Brodskog prevrtača, (sisačkog je već nacrtao), predsjednik Nizozemskog saveza i član komisije za standarde EE-saveza gospodin Hans Schipper i naravno, domaćin i organizator 51. nacionalne izložbe i predsjednik Njemačkog saveza gospodin Harald Köhnemann, kojemu se posebno zahvaljujemo na pozivu i ustupljenom prostoru.

Ovo je i prvi puta da na jednoj nacionalnoj izložbi sudjeluju,

odnosno prezentiraju svoje pasmine, nacionalni savezi članovi EE-saveza. Tako su uz Hrvatsku, svoje "štandove" imali Italija, Nizozemska, Austrija, Mađarska, Češka, Slovačka, Švicarska, Rusija, Norveška, Danska i Poljska, a gosti su bili i predstavnici Saveza SAD-a, Australije i Izraela.

Bili su tamo svi koji nešto znače u golubarstvu, a i mi. I to je već uspjeh i pokazatelj rada, a i rezultati će sigurno uslijediti.

Vladimir Pavin

Pismo Dr. Wernera Lüthgena Hrvatskom savezu

Savezni odbor za uzgoj i priznavanje B.D.R.G.

Savezni odbor za uzgoj i priznavanje s interesom je promatrao prezentaciju Brodskog prevrtača za vrijeme 51. VDT-Izložbe i primio na znanje. Ujedno smo bili u mogućnosti dodatno promatrati pojedine životinje u prostoru internacionalne prezentacije u Dortmundu.

Procjenjujemo da je to jedna vitalna pasmina golubova u puno temeljnih boja, koja će u nadolazećim godinama također biti predstavljena

Ujedno se radujem što ću moći, kada dođem na Vašu Državnu izložbu 17. do 19. 01. 2003. godine u Slavonski Brod, prostudirati druge životinje ove pasmine

Preveo:
Vladimir Pavin

Bund Deutscher Rassegeflügelzüchter e.V.

gegründet 1881

Bundeszucht- und Anerkennungsausschuss

Vorsitzender: Dr. Werner Lüthgen
Wihelm-Luschner-Straße 60
6310 Kassel

Telefon: 0521/30 67
Telefax: 0521/912657

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

VELIKI USPJEH HRVATSKIH IZLAGAČA NA 11. IZLOŽBI EUROPA KLUBA ENGLESKIH GUŠANA Kaposvár 23.-24. 11. 2002.

Na 11. izložbi Europskog kluba uzgajatelja engleskih gušana koja je održana u mađarskom gradu Kaposváru 23.-24.11.2002. Hrvatski klub

Ivan Mijok iz Virovitice sa svojim šampionom u Kaposvaru

uzgajatelja engleskih gušana sudjelovao je s 143 goluba. Na izložbi je ukupno bilo izloženo 606 engleskih gušana u svim bojama. Sudjelovali su izlagači iz 6 europskih zemalja: Austrije, Češke, Slovačke, Mađarske, Bugarske i Hrvatske. Naši uzgajatelji, može se slobodno kazati, osvojili su sve što se osvojiti moglo. Bravo momci, tako se prezentira hrvatski uzgoj !

Ali da krenemo redom.

Tri prestižne titule "Europski majstor" osvojili su:

1. Dane Bakarić iz Bizovca
- s kolekcijom plavih engleskih

gušana

2. Ivan Mijok iz Virovitice

- s kolekcijom crnih engleskih
gušana

3. Mijo Holbak iz Zagreba

- s kolekcijom crvenih engleskih
gušana

I to nije sve, tri titule "Eropski šampion" osvojili su također

1. Ivan Mijok iz Virovitice

- engleski gušan stari crni mužjak
96 bodova "šampion"

2. Mijo Holbak iz Zagreba

- engleski gušan crveni stari
mužjak 96 bodova "šampion"

3. Mijo Holbak iz Zagreba

- engleski gušan crvena stara
ženka 97 bodova "šampion"

I još jedno drugo mjesto s žutim

engleskim gušanima osvojio je
Nikica Senčar iz Siska.

Dane Bakarić iz Bizovca, sa plavom ženkicom iz pobjedničke kolekcije

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

Vladimir Pavin

Mijo Holbak iz Zagreba sa svojim šampionom u Kaposvaru

Crvena ženka Mije Holbaka
97 bodova

Mijok Ivan pored pobjedničke kolekcije

Plava ženka Dane Bakarića
96 bodova

Hrvatski izlagači u Kaposvaru
Herden Željko iz Virovitice
Mijok Ivan iz Virovitice
i Menges Zlatko iz Vukovara

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

Polaganje sudačkih ispita

Nedelišće 28. 12 2002.

Zbor sudaca Hrvatskog saveza organizirao je polaganje sudačkih ispita u suradnji s Udrugom uzgajatelja malih životinja iz Nedelišća, kao domaćinom, za vrijeme održavanja njihove izložbe 28. 12. 2002. godine. Kandidati su polagali ispite za suce ocjenjivače u svim granama uzgoja.

Za suce ocjenjivače golubova ispite su položili:

1. Krešimir Bošković iz Đakova
2. Slavko Kalamiza iz Beljevine
3. Josip Sporiš iz Belišća
4. Renato Mišir iz Križevaca

5. Branko Hrg iz Križevaca

6. Ivica Pintarić iz Dekanovca
Ispite za suce ocjenjivače golubova održao je Vladimir Pavin, međunarodni sudac instruktor za golubove.

Za suce ocjenjivače peradi ispite su položili:

1. Ivica Šoltić iz Čakovca
2. Milan Mišir iz Križevaca

Ispite za suce ocjenjivače peradi održao je Vostrel Večeslav međunarodni sudac instruktor za perad.

Za suce ocjenjivače kunića ispite su položili:

1. Željko Marušić iz Kutine
2. Vlado Ovčar iz Belice
3. Bojan Zvošec iz Kotoribe

4. Ivan Matijanec iz

Ogulina

Ispite za suce ocjenjivače kunića održali su Tomislav Kapitan i Vladimirović, međunarodni suci instruktori za kuniće

Za suce ocjenjivače ptica ispite su položili:

1. Hrvoje Gužvinac iz Križevaca
2. Petar Krištofić iz Čakovca

3. Zlatko Zajc iz Daruvara

4. Miljenko Zvonar iz Preloga

Ispite za suce ocjenjivače ptica održao je Branko Požežanac sudac ocjenjivač instruktor za ptice. Svim novim kolegama sucima ocjenjivačima čestitamo i želimo im uspjeh u radu.

Vladimir Pavin

PERADARSTVO

Čovjek je još u pradavna vremena počeo pripitomljavati i uzgajati kokoši kao domaće životinje. U početku je dakako postojala samo u izvornom divljem obliku. Dnas je poznata pod imenom "Bankiva kokoš". Postojbina ove divlje kokoši je indijski potkontinent, odnosno šume Burme i Tajvana.

Stotinama godina čovjek je marljivim radom i selekcijom

uspio stvoriti mnoge, danas poznate pasmine.

Ne možemo odrediti točan broj pasmina. Po pisanju njemačkog peradarskog časopisa "Geflügel" postoji više od 200 pasmina s oko 600 varijacija. Točan broj pasmina teško je odrediti jer se u mnogim zemljama Europe i svijeta istodobno stvaraju nove pasmine i varijacije. Primjera radi samo talijanske kokoši nalazimo u 22 boje

Moramo napomenuti da većina pasmina peradi ima i svog patuljastog dvojnika koji oblikom tijela i bojom odgovara svom krupnijem srodniku. Na stvaranju patuljaste peradi radilo se još u prastara vremena, poglavito u Japanu i Kini. U Europi taj rad datira od prije 200-300 godina.

Najviše truda u odgoju patuljaste peradi ulažu Nijemci, Englezi i Talijani. Patuljasta perad je stvorena radi ukrasa a manje radi ekonomске dobiti.

Kratak prikaz peradi po grupama

1. Kopnena perad
2. Vodena perad

U kopnenu perad spadaju kokoši, pure, fazani, prepelice, kamenjarke, paunovi i ostala perad

A u vodenu perad spadaju guske, patke, labudovi itd.

Kokoši dijelimo po grupama na:

- teške pasmine (Brama, Orpington, Langšan, Kokinkina,

Dorping) težine do 3,7-5,7 kg
Nosivost teških pasmina je relativno mala. U prosjeku od 100 -120 jaja godišnje

- srednje teške pasmine: (Newhempshir, Vijandont, Plimuthrock, Australorp, Suseks, Hrvatica, Štajerka)

Ova perad se odlikuje i dobrom nosivošću koja je 140- 220 jaja godišnje. Raspon težine se kreće od 3 do 4 kg

- lake pasmine ubrajamo (Lenghorn, Brakel, Minorika, Talijanka, Andaluzijska). Nosivost im je 220 - 300 jaja godišnje. Težina ove peradi je od 2 - 3,5 kg. Zatim ih dijelimo na ukrasne i dekorativne u koje spadaju: holandska kaporka, japanska svilena, phoenix, apenceler, laflesh, golovrata. Nosivost im je od 80 - 100 jaja godišnje.

Postoje pasmine boraca u koje spadaju: Azijski borac, Indijski, Jokohama, Sumatra, Orlef, Engleski borac.

Nosivost im je 80 - 100 jaja godišnje

- patuljaste ili umanjene pasmine: Antverpen, Bantam, Selbriht, Šabot, Kokinkina, Plimuthrock, Newhampshir, Vijandont

Odlika ovih pasmina je da su pravi patuljci u odnosu na svoje krupnije srodnike. Ne zahtijevaju veliki životni prostor, te imaju maleni utrošak hrane. Nosivost im je od 70 - 120 jaja godišnje

Kod peradi moramo spomenuti još i porodicu pura u koje ubrajamо: Širokoprsnu, Bronzaun, Žutu, Crno-bijelu i Zagorsku puru. Težine su im u rasponu od 9 - 15 kg.

Zatim porodica fazana: gdje navodimo samo neke pasmine: Zlatni fazan, Dijamantni, Srebrni, Kraljevski, Nepalski, Mandžurijski, Divlji itd.

Postoje i druge porodice peradi kao što su Biserke, Prepelice, Kamenjarke i Paunovi.

Pod vodenu perad ubrajamo Guske koje dijelimo na male , srednje i teške pasmine

- teške su : Endemska, Tuluška

- srednje: Njemačka

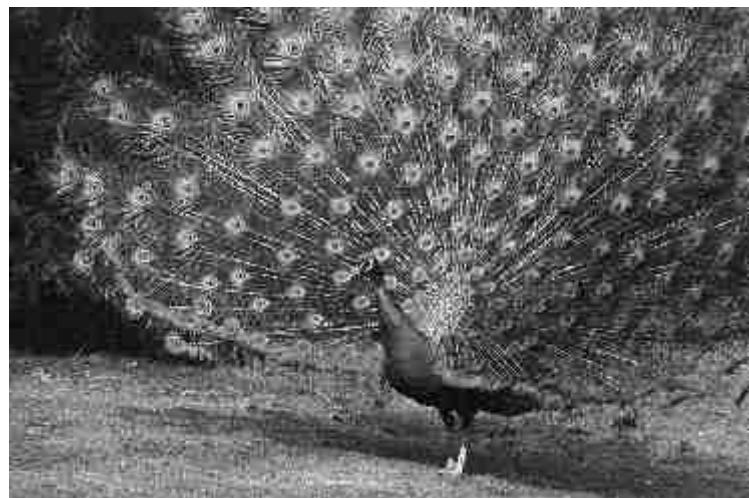
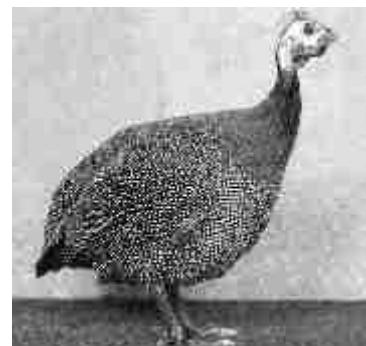
nesiva, Pomeranska, Landska - lake: Kineska, Češka, Talijanska, Dravska guska Patke dijelimo na lake, kombinirane i teške

Pod lake ubrajamo: Indijske trkačice, letačice

Kombinirane su: Kojuga, Orpington, Pomeranska Teške mesne pasmine su: Ruanska, Pekinška, Saska, Mošusna

Zatim u male pasmine u koje ubrajamo sve patuljaste pasmine. U vodenu perad još spadaju i labudovi koji su karakterističnog izgleda i boja im je najčešće bijela, a ima ih i crnih, te bijelih sa crnim vratom.

Kazimir Vujević

POČETAK SEZONE VALJENJA PILIĆA

Kod umjetnog valjenja pilića, uspjeh zavisi o čitavom nizu faktora, koji manje-više povoljno, odnosno nepovoljno utječu na razvoj zametka u jajetu, na izlazak pileteta iz ljske, kao i općenito na njegovu životnu otpornost. Ukratko će navesti o kojima se to faktorima ili bolje rečeno problemima radi.

Obzirom da jaja predstavljaju prvi i najvažniji uvjet za uspjeh u inkubiranju, moramo im posvetiti naročitu pozornost. D o b r a j a j a z a n a s a d mogu u principu potjecati samo od zdravih i snažnih roditelja, koji se ispravno drže, njeguju i hrane. Prema tome, jaja od bolesnih kokoši držanih u vrlo skušenom prostoru ili koje su hranjene hranom u kojoj nema dovoljno bjelančevina i vitamina, nisu za nasad. Isto tako nisu za nasad : prestara, presitna, prekrupna ili sa bilo kakvim manama na ljsuci ili unutar jajeta. Od tih pak mana najčešće su : prljavost ljske, raspucanost, sitne kvržice i sl., a unutar jajeta: crvena pjega ili pokidane žumančane mrežice koje nastaju zbog nepropisnog transporta ili uskladištenja. Zanemarivanje ovih činjenica odrazit će se s jedne strane niskim postotkom valjenja, a s druge strane visokim postotkom ugibanja već izvaljanih pilića. Drugi važan uvjet predstavljaju sami inkubatori i njihov besprijeckoran rad. Taj rad je pak ovisan u većini slučajeva od pažnje koja se tim inkubatorima posvećuje, kako prije samog nasadišvanja, tako i za vrijeme same inkubacije. Tu mislim na dezinfekciju inkubatora, zatim svestrano provedena ispitivanja pojedinih faktora inkubacije (temperaturu, vlagu, ventilaciju i sl.), nadalje način njihovog djelovanja zasebno ili skupno, mogućnost

izmjene tih faktora, sigurnost signalizacije, zaštita i sl.

Unatoč tome što se važnost ispravnog rada inkubatora toliko ističe, najčešće se ulazi u puni pogon a da prije toga nisu ne samo ispitani aparati kako treba, već što više zanemarene i one najosnovnije mjere kao što je npr. ispitivanje pojedinog pribora sa standardnim mjerilima (termometri i vlagomjeri).

Treći važan uvjet je izbor odgovarajućeg režima inkubacije : pod tim pojmom podrazumjevamo međusobni odnos i primjenu svih vanjskih uvjeta, koji su neophodno potrebni za pravilan razvitak zametka u ljsuci tijekom inkubacije. Kao što vidimo tu spadaju svi fizikalni faktori kao: temperatura, vлага, i ventilacija; mehanički faktori kao; okretanje jaja; te faktori koji se periodički mijenjaju kao; ohlađivanje i prskanje jaja. Osnovna zadaća režima inkubacije je u tome da se međusobnim sastavljanjem svih tih faktora oko jajeta stvoriti takva klima koja će najbolje odgovarati razvoju zametka u ljsuci.

No, zna se da i sam zametak za vrijeme svog razvitaka utječe na svoju okolinu razvijanjem topline, vlage, kao i produkata izmjene tvari, stoga i to treba imati na umu pri sastavljanju režima inkubacije. To djelovanje zametka nije uvijek jednak u svakom periodu inkubacije, pa prema tome ni režim inkubacije ne može biti jednak za čitavo vrijeme (ovisi o fiziološkim i morfološkim promjenama koje nastupaju u jajetu i u organizmu zametka tijekom njegovog razvitka). Stoga se ne smije samo šablonski pristupiti inkubaciji zanemarujući ono pile u ljsuci.

Na žalost moram napomenuti, da se i tome pitanju, toliko

važnom za postizavanje boljih rezultata valjenja, kao i općenito za otklanjanje svih nedostataka kod nasadih jaja, kod nas još u vijek pridaje pre malo pozornosti. Rezultat takovog rada je onda stalno padanje u iste pogreške kod valjenja, iz sezone u sezonu, umjesto da se one postupno sve više otklanjamaju.

Kako vidimo, uspjeh u valjenju ne zavisi isključivo od povoljnog rješenja jednog uvjeta, već od povoljnog rješenja njih sviju. S tog razloga moramo, barem sada, pred početak sezone valjenja nastojati sve te uvjete što više međusobno uskladiti.

Dakle, moramo se pobrinuti za dobra jaja za nasad, a isto tako i sami sebe dobro pripremiti, kako bi postigli što bolji rezultat.

Emil Dekanić

AMERIČKA BRAHMA

O Brahmi je do sada mnogo pisano, jer je ova rasa kokoši vrlo rasprostranjena i omiljena kod uzgajatelja peradi. Danas u svijetu ima više tipova ove prekrasne rase peradi, a najljepšom i jedinom originalnom smatra se američki tip Brahma.

Ova rasa potječe iz Indije i to iz okoline rijeke Brahmaputre, odakle ju je 1850. godine neki američki mornar prenio u Ameriku, a 1852. na izložbi u Bostonu (SAD) dvije porodice svijetle vrste Brahma prikazane su britanskoj kraljici a godinu dana kasnije u Veliku Britaniju donijete su dvije porodice tamne vrste Brahma. U Americi je Brahma usavršavana križanjem s Kokinkinom i Malajskim borcem, te je tako dugogodišnjim

križanjem i selekcijom stvorena moderna američka Brahma. Zbog divovskog impozantnog izgleda oduvijek je na visokoj cijeni.

Postoje dvije vrste Brahmae: svjetla ili hermelinska i druga, ali rijetka, tamna vrsta.

Kod svjetle vrste prevladava bijela boja perja, samo griva i rep pokriveni su perjem kojem je osnovna crna, a rub bijeli. Kod tamne vrste prevladava crno perje, a griva je crna i na njoj je svako pero oivičeno bijelim rubom. Leđa su joj potpuno bijela, dok su bočna pera crna i obrubljena bijelim. Pored krupnoće tijela ovu rasu karakteriziraju i vrlo dobro obrasle noge s gaćama i to s vanskse strane nogu.

Američki tip je nešto krupniji od europskog i dostiže težinu čak i do 6 kilograma. Europski tip je nešto manji, ali vrlo lijep. Zasluga za to pripada Englezima, a u zadnje vrijeme, vodstvo su preuzezeli uzgajatelji iz Njemačke. Hrvatski uzgajatelji uglavnom se pridržavaju njemačkog standarda, jer su Brahmae uglavnom i nabavili od Njemaca. U nas se ova rasa prvi puta masovnije pojavila krajem 1. Svjetskog rata, a ponegdje na posjedima imućnih ljudi mogla se vidjeti i ranije. U vrijeme između 1. i 2. Svjetskog rata Brahma naglo osvaja svijet, a posebno Europu, jer su u tim godinama dvije ili tri godine bile izuzetno dobre za uzgoj pilića, te je porasla ponuda Brahmae i u Europi. Taj trenutak iskoristili su i tadašnji hrvatski uzgajatelji, pa su uvezli veći broj matičnih jata.

Grla ove rase uvijek su bila centar pažnje posjetitelja naših izložbi. Brahma je svojim ogromnim i jakim tijelom osvajala gledatelje jer su možda mnogi zamišljali na svom stolu divovsku pečenu kokoš s ogromnim batacima. Ova rasa počinje se u nas naglo širiti oko 1960. godine. Taj period možemo smatrati najvažnijim za širenje Brahmae jer je od tada susrećemo na skoro svim većim izložbama peradi u Hrvatskoj.

Brahmu treba znati uzgajati, a neki stariji uzgajatelji nekolegijalno postupaju s početnicima i čuvaju neke svoje uzgajateljske tajne. Te tajne nisu velike, ali je ipak dobro znati.

Kao prvo, s obzirom da se radi o krupnoj i jakoj rasi s bujnim i rastresitim perjem, mora je se držati i uzgajati pod krovom, naročito u kišne dane, jer ako pokisne i namoći se postaje tužna i mrzvoljna. To se naročito pokazuje kod pjetlova koji poslije danima ne gaze kokoši, te one nesu neplodna jaja. Druga tajna je šišanje. U doba parenja pjetlovima i kokama podšijaju se pera na nozi (gaće) kao i pera oko čmara, jer perje onemogučava spolni kontakt. Gnjezda za

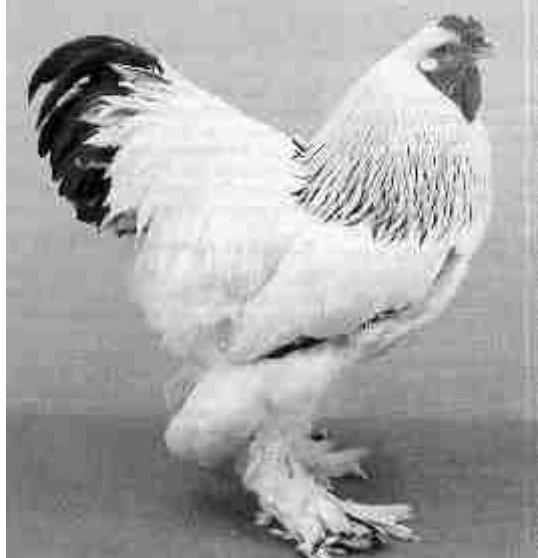
nešenje treba postavljati što niže, najviše 20 centimetara od poda. Poznati uzgajatelji savjetuju, da je najbolje, na jednog pjetlu držati samo dvije kokoši jer je Brahma dosta lijena vrsta i pjetlovi nisu temperamentni.

Što se tiče hrane Brahma nije izbirljiva, ali se preporuča davati miješanu hranu (više vrsta sjećem).

Praksa je pokazala da je tvornička smjesa prejaka hrana za ukrasnu perad, pa i Brahma, te da je treba hraniti klasičnom sjemenskom hranom. Naročito je štetno davati razne kemikalije za forsiranje nosivosti, jer nikada ne smijemo izgubiti iz vida da je Brahma ukrasna perad, a ne hibridna nesilica. Neki uzgajatelji u doba parenja (tu se podrazumijeva onaj period kada se jaja kupe za nasad) kokošima očupaju pera sa leđa kako bi pri gaženju mirovale pod pjetlom zbog bola od njegovih kandži. To je nepotrebno, ako smo kod pjetla i koke ošišali perje na nozi i oko čmara, a ono jedino smeta za normalno parenje. Čupanje perja na leđima djeluje štetno, jer se zbog bola kokoši ne daju gaziti i bježe ispod pjetla. Praksa je pokazala da je kod Brahma moguće leženje pilića uz pomoć inkubatora te da se postižu dobri rezultati. Međutim, potrebno je osigurati veću vlažnost zraka pri inkubiranju nego za druge rase. Za uzgajatelje Brahma koji to čine iz hobija, najbolje je i najljepše, da se pilići legu pod kvočkom.

Broj prstena pjetla je 27, a kokoši 24 mm.

Miljenko Jerneić

DOMAĆA KOKOŠ "HRVATICA"

Naša domaća pasmina kokoši nazvana hrvatica dobila je svoje ime 1937. godine prilikom natjecanja kokoši u nesenju na tadašnjem državnom dobru "Karadorđevo" kraj Baćke Palanke. Vijekovima se gajila duž cijele dravske nizine gdje je još i danas ima čistokrvne, kao i na Plitvičkim jezerima i duž hrvatsko-bosanske granice.

Na tom natjecanju u nesenju ova naša domaća kokoš je potukla sve druge strane razvикane plemenite pasmine kao: leghorn, plymouth-rock, rhode-island, orpingtone i dr.

Hrvatica je kokoš koja je veoma slična štajerki, samo što nema karakterističnu čubicu štajerke. Stara izvorna podravska kokoš, bila je manja od današnje hrvatice, ali dobra nesilica, od koje su se dobivala dobra jaja.

Uzgajala se u gore spomenutom području, dok je uzgajivači plemenite ukrasne peradi nisu posvećivali nikakvu pažnju, jer nisu poznavali tu domaću mnogoplemenitu kokoš. Nisu je gajili naročito zbog toga, što je njih uhvatila sveopća strast i moda uzgoja strane, plemenite peradi, koja im je donijela samo nove bolesti.

Ivan Lakuš, napredni seljak iz sela Torčec kod Drnja u Podravini, već je 1917. godine bio vrijednost ove naše domaće kokoši i počeo ju je selekcionirati. Uspjeh je bio vrlo dobar, i već 1935. te kokoši se pojavljuju na izložbi u Zagrebu, gdje dobivaju radi slabog poznавanja njene prave gospodarske vrijednosti po tadašnjim ocjenjivačima samo 3. nagradu. Radi svojih odličnih vrlina, kokoš "hrvatica" počela je zanimati Zagrepčanina Franju

Brešana, jednog od ponajboljih poznavatelja peradi svoga vremena, te ju je on 1936. god. prikazao na kongresu svjetskih peradar u Leipzigu, gdje je bila ocijenjena prvo m nagradom. To ga

je potaklo na daljni rad oko selekcije ove kokoši. Stalnim dovođenjem svježe krvi u uzgoj i jednim jedinim križanjem s vrlo sličnom, ali većom domaćom kokoši iz Nizozemske zvane Welsumer, koja u sebi ima dobar dio krvi čuvenih indijskih boraca, hrvatica je postala krupnija. Sve njene vrline ostale su nepromijenjene, jedino što su pijetlovi poprimili zlatno-žutu vrat. Dobivena je, dakle, kokoš s bijelim nogama koja odgovara svim gospodarskim zahtjevima u najvećoj mjeri. U tom smjeru se kreću težnje u uzgoju i izrađuje se standard za ovu kokoš. Sportske finoće, naročito u boji perja, ne igraju nikakvu važnu ulogu u uzgoju, pa je u tom smjeru uzgajivačima ostavljena najšira sloboda, pa ni jedan rad nije isključen iz ocjene, čija boja pokazuje mali razliku.

Mnogo su važniji oblik i boja nogu, kao i ona obilježja, kojima hrvatica zahvaljuje svoju vrijednost, a to su njena gospodarska svojstava, njena nesivost, njena rana zrelost i otpornost te nježno i ukusno meso. Dobar okus mesa zahvaljuje se dobrim dijelom onim jednim križanjem s Welsumerom. U pojedinostima se traži snažna i krupna, dakle ne prelagana seoska kokoš, srednje veličine s ne previškim, ali i ne preniskim stavom. Težina pijetla je 2,5 kg do 3,5 kg, a koka od 1,5 do 2,5 kg. Uz to treba paziti

na dugi, prilično ispruženi trup s priležećim perjem. Prsa moraju biti duboka i dobro zaobljena, dok koke moraju imati dobro razvijeni trbuh radi nesivosti. Stav je ohol i živ, s lijepom linijom bez oštih kutova. Naročito moraju biti široka leđa i široka prsa te stanovita dubina trupa. Glava je u odnosu na tijelo razmjerno mala. Hrvatica ima fino rezanu krijestu, građenu iz finog tkiva koja se kod koka zrelih za nesenje katkad preklapa na jednu stranu. Lice joj je živo crveno, uši su bijele i malene. Oči su crvenkaste, kljun bijel ili mesnate boje (kod koka nešto tamniji). Rep je razmjerno bujan, nije strm, ali ipak uspravno nošen, tako da naročito kod pijetla čini pravi kut s ledima. Noge su snažne s jakim bedrima. O boji perja ne bih puno pisao, jer se na to ne polaže osobita pažnja ni zahtjev. Kod pijetla vrat mora biti zlatno-žut, leđa smeđe crvena do modro crne boje, a prsa, trbuh i rep su crni. Kod koka je ukupni ton boje tamniji, ali prsa su svjetlijia dok je rep smeđi ili crni. Opći ton boje koka je od svijetlo do tamno crvenkasto smeđi. Glavnu vrijednost ove naše domaće pasmine kokoši sastoji se od dobre nesivosti i izdažnosti mesa. Uz to je hrvatica nadasve otporna koka, koja se vrlo lako uzgaja.

Emil Dekanić

BANTAM

-POVIJESNI RAZVITAK

Za tu staru patuljastu pasminu kokoši pretpostavlja se da je došla iz okruga Bantam (Java) najprije u Englesku, potom se proširila u zemlje zapadne Europe (Nizozemska, Njemačka), gdje je dalnjim uzgojem dotjerana i usavršena. Tada je bila, kao i danas, omiljena pasmina kokoši. Prvorazredni bantami, a i danas, najrasprostranjeniji, bili su crne boje. S vremenom su stvoreni i prošireni bantami drugih boja, posebno zaslugom Bantam-kluba Njemačke (osnovanog 1909. godine) koji je postigao zavidno visoko kvalitetno stanje uzgoja.

IDEJA UZGOJA

Osobito živahna patuljasta kokoš, koja u izraženoj masi i tipu odaje dojam drskosti.

Što treba poboljšati?

Živahno biće, kračeg i šireg tijela bez uglova i bridova, bogato perje, upadljiva širina perja, lijepo oblikovana ružasta kriješta s dugim vrškom, veliki, okrugli, debeli, bijeli podušnjaci.

Što treba odbaciti?

Dugo, usko ili grubo tijelo, nedovoljna obraslost perjem, mali, tanki, nabrani, crvenkasti ili plavičasti podušnjaci

PASMINSKA OBILJEŽJA

PIJETAO

Težina: cca 600 grama

GLAVA: mala, zaobljena i široka lubanja. Iza kriješte nalazi se kod plemenitih životinja vrsta trokutastog tjemenog perja, koje ostavlja vidljivom kožu glave. Velika greška: pregruba glava

KLJUN: kratak, snažan i širok u korijenu.

OČI: živahne, boju očiju vidi kod pojedinih boja. Velika greška: riblje oči.

KRIJESTA: ravnomjerno nanizana ružasta kriješta upadljive dužine, dobro ispunjena, u stražnjem dijelu se

ravnomjerno sužava vrškom: vršak što je moguće okruglij, dugačak i lagano uzdignut. Velika greška: pregruba kriješta, uleknuće ili urez naprijed iznad kljuna.

PODUŠNJACI: veliki, okrugli, glatki i debeli, čisto bijeli sa sjajem poput emajla. Manja greška: lagano svinuti podušnjaci. Velika greška: jako nabrani ili plavičasti podušnjaci.

PODBRADNJACI: kratki, okrugli, široki.

LICE: glatko i bez perja s blještavo crvenom, lagano nabranom kožom. Velika greška: jako bijelo lice, osobito kod mlađih životinja.

VRAT: kratak, širok i snažan, nagnut malo prema natrag, tako da su prsa zaobljena, bogato obrastao dugim perjem, koje prekriva ramena i leđa, te dopire do korjena repa.

PRSA: široka, jako ispupčena prema naprijed, visoko dignuta i zaobljena. Velika greška: uska, ravna prsa.

TRUP: kratak, okrugao. Velika greška: dugačak, uski trup.

TRBUH: umjerenog razvijen.

LEĐA: kratka, široka, na svim stranama dobro zaokružena; sedlo dobro obloženo perjem i prijelaz prema repu bez uglova. Velika greška: dugačka leđa, oštri kut repa

RAMENA: široka lagano zaobljena, prekrivena vratnim perjem

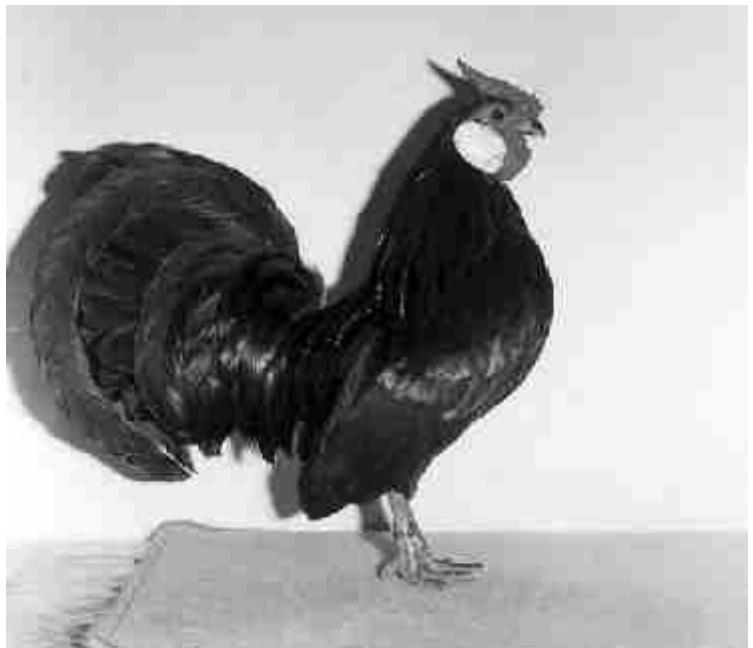
KRILA: srednje dugačka, široka, zaobljena, nošena prema dolje, čvrsto priljubljena na prsima i prekrivaju gornju polovicu bataka. Velika greška: previsoko držanje krila.

REP: dugačak, širok i nošen pod kutom od otprilike 60 stupnjeva; lagano podijeljeno, široko, tupo nosivo perje s puno dugačkih, polukružno savijenih, širokih te na kraju lagano zaobljenim sporednim i glavnim srpskim, koji tvore "udarac šestara". Velika greška: preravno ili obješeno držanje repa, kratko, usko ili zašiljeno srpasto perje, predugačak, raspršen rep.

BATACI: malo naprijed izbačeni,

Bantam crni 0:1, uzgajatelj Krešimir Safundžić iz Sibenika

Bantam crni 1:0, uzgajatelj Krešimir Safundžić iz Sibinja

čvrsto priljubljeni i obloženi kratkim perjem.

NOGE: kratke, sitne i okrugle u presjeku.

KOKA

Težina: cca 500 grama

Boja ljske jaja: bijela do bež.

Jaja za leženje: najmanje težine 25 grama.

Koka je potpuno slična pijetlu, sve do spolno uvjetovanih razlika. Rep nosi lagano podignut i nešto niže, a krila nešto više od pijetla. Veličina prstenja: pijetao 11, a koka 9 mm.

BOJAI CRTEŽ

CRNA: perje je potpuno crno i sa zelenim sjajem, donje perje je također crno. Oči su tamno smeđe, kljun crn, noge crne kod starijih životinja postaju svjetlige. Nokti su boje roga. Velika greška: ribrle oči, svjetlijii kljun, presvjetlita boja nogu, zagasito ili violetno blješćeće perje.

BIJELA: zahtijeva se čisto bijelo perje, istaknute žute sjene važe kao velika greška. Oči su narančasto crvene, kljun bijel, noge i nokti također bijeli. Velika greška: tamne ili ribrle oči, pogrešna boja nogu, žuti sjaj

perja.

GRAORASTA: potpuno crne i sive pruge na perju izmjenjuju se jedna s drugom, to je manje izraženo nego kod šrafaste boje. Kod pijetla u ravnomjernijim razmacima, kod kokice s većom širinom crnih dijelova perja. Donje perje je jednakog gornjem, no ipak mutnije ocrтано. Velika greška: potpuno stapanje crteža, izostanak prugica u perju repa, žučasti ili smeđi tonovi u perju.

CRNA S BIJELIM TOČKAMA: pojedino perje pokazuje na crnoj podlozi zeleni sjaj, te nježni bijeli vršni crtež, koji sa starošu sve više dolazi do izražaja. Donje perje je tamno. Oči su narančasto crvene do tamno crvene, noge bijele s crnim mrljama, nokti rožnate boje do bijele, kljun rožnate boje. Velika greška: Previše bijele ili crne boje izaziva nejasan crtež, izostanak zelenog sjaja, ribrle oči.

SVIJETLA: perje je čisto bijele boje, na stražnjoj strani vrata sa uzdužnim crnim prugama. rep je crn, donje perje smije biti sivo. Oči su narančasto crvene, noge i nokti bijeli. Manja greška: slabiji žučasti odsjaj, u tragu lagana

prisutnost bijele boje u srpastom perju pijetla. Velika greška: na stražnjoj strani vrata prejako izražene uzdužne crne pruge, ribrle oči, pogrešna boja nogu.

ŽUTA: perje je sjajno izrazito žute boje, donje perje je isto tako žuto, oči su narančasto crvene, noge bijele, kljun i nokti svjetlijie boje roga. Velika greška: neujednačena boja-u mrljama, velike crne trake ili bijele mrlje na repu ili letnim perima, bijelo ili sivo donje perje, ribrle oči.

P L A V O - O B R U B L J E N A : ukupno perje na tijelu je ravnomjerno, ujednačeno plavo sivo, pri čemu je svako pero obrubljeno sa uskim, tamnim rubom. Perje na vratu i sedlu je sjajno plavo crno, rep plav. Kod pijetla je srpasto perje plavo crno. Oči su tamno crvene, kljun je crn, noge su crne do tamno škriljaste, nokti boje roga. Velika greška: jako mrljavo ili pretamno, čađavo plavo, smeđi tonovi (hrđa) u plavoj boji, ribrle oči, bijeli kljun, bijela boja nogu.

PORCULANSKA: Pijetao: prsa bataci i obje trake krila ravnomjerno, čisto, sočno tamno zlatno žuto sa gotovo okruglim, bogato lakiranim crnim točkama-kod starijeg pijetla sa većim, pravilnim bijelim biserima na vrhu, kod mladog pijetla je biser u ukupnoj slici boje samo prisutan. Visoke zahtjeve u ravnomjernosti crteža treba tražiti kod starih životinja. Vratno i perje sedlišta zlatno s malom crnom crtom, na vrhu mala crna točka s pravilnim bijelim biserom kod starog pijetla i tek lagano prisutnim crtežom bisera kod mladog pijetla. Ramena i pokrov krila zlatno crvena, mala bijela špricanost kod starog pijetla lagano prisutna. Gornje letno perje izvana pretežno tamno zlatno žuto, osim toga crno kod starog pijetla s bijelim završnim crtežom stepenastog oblika. Veliko letno perje izvana djelomično tamno zlatno žuto, osim toga crno s

bijelim završnim crtežom kod starog pjetla. Rep crn sa zelenim sjajem, s bijelim završnim crtežom kod starog pjetla. Kljun svjetlo rožnat, nokti svjetlo rožnati, noge bijele, oči narančasto crvene.

Koka: u ukupnoj slici crtež i boje prsa odgovara boji pjetla, dozvoljen nešto svjetlijim ton boje prsa. Pozadinsko vratno perje svjetlije, rep crn s bijelim krajnjim točkama.

Velika greška: nepravilna temeljna boja (boja ilovače, smeđa, boja papra), pregruba, prezatvorena temeljna boja ili obrubljen crtež temeljne boje, nedostatak traka na krilu, mlađe životinje s grubim ili potpunim nedostatkom traka na krilu ili potpunim nedostatkom bijelog crteža bisera, prevladavajuće bijelo ili puno bijelog sadržaja na letnim i temeljnima perima repa.

ŽUTA-CRANKOLUMBIJA: Perje izrazite, blješće zlatno

zute boje, donje perje sivo, pokrov krila i sedla kod pjetla je nešto tamniji. Rep je crn, pozadinsko perje vrata crno ocrтано (uzdužno). Crtež odgovara onome svjetle boje uz d o d a t a k : z a b a n t a m a karakteristično polegnuto držanje krila, kao i kod svjetle boje, vidljivi su crni vrhovi na unutrašnjoj strani letnih pera, tako da nastaje lagano stepenasti crtež. Oči su narančasto crvene, kljun i nokti na nogama bijeli do boje roga, noge bijele. Manja greška: u trgovima žuti ton u srpastom perju pjetla. Velika greška: presvjetla, precrvena ili smeđa boja perja, riblje oči.

ZLATNOVRATA: Pjetao: glava, vrat i sedlo svjetleće zlatnožute boje sa crnim uzdužnim crtama. Ramena i leđa zlatnocrvena, letna pera crna, izvana obrubljena svjetlosmeđe. Sekundarna letna pera unutra crna, izvana svjetlosmeđa. Krilne trake i rep

sa zelenim sjajem, prsa i bataci crni. Velika greška: slamasto ili pretamno pozadinsko perje vrata, nedostatak crteža u istom, jak crtež prsa, bataka i stražnjice.

Koka: glava i vrat zlatnožuti s crnim crtežom. Perje plašta zlatnosmeđe sa gustim crnim osjenčanjem i svjetlim crtežom živca, prsa boje lososa. Bataci, trbuhi i rep sivosmeđi, noge bijele, kljun i nokti svjetlo rožnati, oči narančasto crvene. Velika greška: presvjetlo ili zeleno svjetleće perje plašta, svjetlo obrubljeno perje plašta, nedostatak crteža živca, presvjetla boja prsa, smeđi crtež u pozadinskom perju vrata, nakupljanje crnog osjenjenja, osobito na sekundarnim letnim perima.

Nastavak opisa ostalih obojenosti u sljedećem broju

Krešimi Safundžić

UKRASNI FAZANI Nastavak

Poštovani čitatelji, u prvom broju biltena najavili smo da ćemo pokušati opisati sve vrste fazana koje su poznate u svijetu. Pa tako ćemo u ovom broju pokušati budući i sadašnji i u zgraditeljima ovih predivnih stvorenja dočarati svu njihovu ljepotu. U ovom broju bit će predstavljene dvije vrste vrlo raširenenih i popularnih fazana. Ove dvije vrste krase mnoga dvorišta predanih uzgajatelja fazana.

D I J A M A N T N I I KRALJEVSKI FAZAN L J E P O T A N I M E Đ U FAZANIMA

Dijamantni fazan

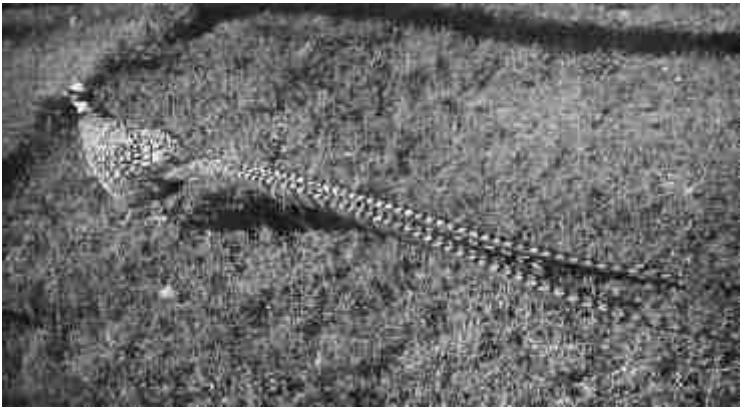
Dijamantni fazan je najblizi suparnik po ljepoti zlatnom fazanu, više nego indijski paun. Ljepote koje krase ovog fazana (mužjaka) su veličanstvene,

raznolikost boja i ukočeno držanje daje mu izgled prave dame među vrstama.

Premda su prvi primjerici zabilježeni još 1829. god. nije im pridavana tolika važnost pa nisu ni uzbajani do 1874. Te godine se počinju intenzivnije uvoziti ovog fazana i uzbajati ga u zarobljeništvu. Nažlost prije 1874. uvezeno je dosta ovih

fazana, ali puno više mužjaka zbog njihove ljepote, a manje ženki, pa je došlo do križanja sa zlatnim fazanom (zbog nedostatka ženki koje su slične zlatnim). Mnogi su tadašnji uzbajatelji zbog nedostatka ženki dijamantnog fazana križali sa zlatnom ženkou što je bilo pogubno za ovu vrstu. Kao rezultat toga križanja mijenjaju

Kraljevski fazan 1:0, uzgajatelj Zvonko Sušenka iz Čepina

oblik i perje. Zbog svih tih događaja više nema čiste vrste dijamantnog fazana u staništima koliko bismo željeli.

Porijeklo

Dijamantni fazan potječe iz dalekog juga Kine, kao i zlatni fazan. Žive na velikoj nadmorskoj visini u bambusovim šumama. Dijamantni fazan je još jedna od autohtonih vrsta iz Kine, što je bio predmet nedavnog istraživanja "World Pheasant Association".

Brojnost

Stanje u staništu je zabrinjavajuće, iako su u velikom broju jer postoje saznanje da su ovi primjerici ove vrste križani sa zlatnim fazanom.

Smještaj

Preporuča se uzgajateljima da, ako je moguće, ovom fazanu osiguraju vodnjak i polunatkrivenu, veličine 10 do 15 m², sa zelenilom i ponekim grmom. Veličina takve volijere osigurala bi mu kretanje kako bi mogao očuvati svoj lijepi i dugački rep (80 cm). U takvu volijeru možemo smjestiti jednog mužjaka i dvije ženke.

Opći izgled

Na vrhu glave se nalazi čuperak žarko crvene boje, što je odlika ovog fazana. Inače cijela glava je tamne boje. Oko vrata proteže se ogrlica bijele boje, ali je na rubovima perja tamno zeleni rub. Oko očiju je svjetlo zeleni prste.

Leđa su tamnozelene boje, koja prema krilima prelazi u tamnoplavu. Kraj leđa je žarko žute boje, a početak repa je crven. Na tu crvenu boju nadograđuje se lijep, dugačak rep duljine oko 80 cm. Rep je bogat perjem, šaren bjelosmeđi i protkan crvenim perima. Najvažnija odlika i pokazatelj čiste vrste su čisto bijela prsa te zelene noge. Sve drugo su križani primjerici.

Hranidba i leženje

Dijamanti faza se hrani hranom proizvođača, ali je moguće i da sami pravimo za njih hranu od kukuruza, pšenice, suncokreta, prosa i uljane repice. Ljeti im treba osigurati dosta svježe vode i zelenila.

Dijamanti fazan je plodan u drugoj godini života pa se mora biti strpljiv s njim. U jednom leglu ženka snese 8-12 jaja. Nakon 22 dana izlegu se mali fazančići. Bilo bi dobro da ženka sama vodi piliće i othrani ih.

Kraljevski fazan

Veličanstveni kraljevski fazan je jedan od najpopularnijih i poznatijih od svih fazana i zasigurno je najbrojniji od svoje vrste. Vrlo su ratoborni. Premda iz mog iskustva odrasli mužjaci mogu biti više ratoborni prema ljudima nego prema svojim ženkama i mladima.

Kraljevski fazan su vrlo svadljivi i ne bi trebali biti s ostalim vrstama u staništu. Oni su zabilježeni još rane 1808. godine. Razmnožavali su se u fazanskim utočištima, skloništima u Engleskoj i drugdje te uspjeli opstati. Kraljevski fazani se još uvijek mogu naći u područjima kao što je "Woburn park" i hrane se sami vrlo uspješno. Novo istraživanje u Velikoj Britaniji svjetske zajednice fazana na čelu s prof. Wu Zhikangom počelo je 1991. u nadi da će nove prirodne rezerve omogućiti toliko potrebnu zaštitu te vrste fazana za njihov opstanak. Kraljevski fazan se uzgaja u Češkoj i Engleskoj za sportske svrhe pa je u tim dijelovima Europe i lovni fazan. U sjevernoj Americi i Francuskoj sve su rjedi i uzgajaju se u sportske svrhe.

Podrijetlo Kraljevski fazani potječu iz centralne sjeverne Kine gdje žive u šumovitim planinama od 1000 do 6000 stopa (300-1800 m/nm). Međutim, postalo je sigurno na međunarodnom simpoziju o fazanima održanom u Beijingu 1989. godine da je ta vrsta ozbiljno ugrožena u divljini.

Brojnost

Stanje u staništu je zadovoljavajuće, ali prema saznanju svjetske zajednice fazana "World Pheasant Association" sve su rjedi u divljini i ugrožen im je opstanak zbog uništavanja prirodnog staništa.

Smještaj

Kraljevski fazan za opstanak u staništu trebao bi imati minimalne uvjete. Volijera bi trebala biti polunatkrivena vez kutova i krivina te prostrana, što znači veličine od 20 m², s travnatom podlogom. U takvu volijeru može se smjestiti jedan mužjak i dvije ženke i uspjeh u uzgoji bi mogao biti dobar. Mlađi mužjaci i ženke su vrlo plašljivi pa često skaču i lete po volijerama te uznemiruju

druge vrste, dok su stariji fazani mnogo mirniji.

Vole kopati po volijeri i tražiti crve i kuke.

Opći izgled

Na vrhu glave kraljevsko fazan je čisto bijela kapa, što je odlika čiste vrste fazana. Ispod kape, a oko glave je crna ogrlica dok je vrat bijel. Ispod te ogrlice počinje zlatno žuta boja perja. Svako pero je zlatne boje dok je rub perja crn pa to složeno jedno do drugog veličanstveno izgleda. Na krilima se umjesto zlatnog perja pojavljuje bijelo s crni rubovima. Noge su jake i kratke. Na njima su velike kandže a onda na kraju tijela počinje veličanstveni rep kraljevskog fazana što je nešto najljepše. Zlatno žute boje je s crnim šarama koje se protežu po cijeloj dužini repa. Iz tog snopa perja izrasta dva pera najduže te čine njegovu punu dužinu od 1,5 m, što je vrlo teško u volijeri održati čitavim.

Hranidba i leženje

Kraljevski fazan uzima dosta hrane koja bi trebala biti raznovrsna i sastojati se od žitarica, kukuruza pa do svježe djeteline. Voli zelenu hranu, djetelinu, travu, kupus itd. Preporučljivo ih je hraniti hranom proizvođača koja sadržava sve minerale i vitamine potrebne za njihov pravilan rast.

Zenka kraljevskog fazana snese od 8-14 jaja koja su svjetlo zelene boje. Nakon 25 dana izlegu se mali fazančići kojima treba prvog tjedna života dati kupovnu hranu radi rasta i otpornosti. Kraljevski fazan je sposoban za razmnožavanje u prvoj godini života.

U idućem broju biltena saznat ćemo nešto više o druge dvije vrste fazana: Mikado i Eliot.

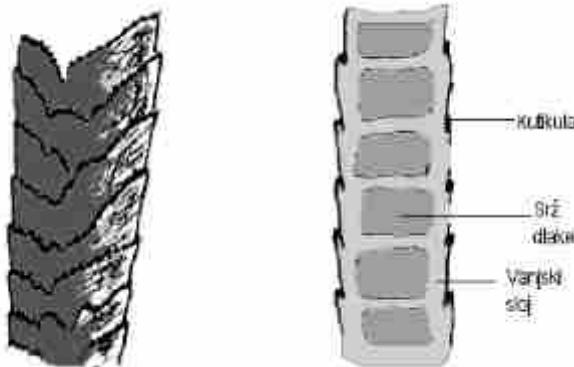
Zvonko Sušenka

DLAKA KUNIĆA

Koža kunića sastavljena je od tri sloja i to od gornjeg ili epidermisa ,srednjeg -kutisa ili derme te donjeg sloja -supkutisa ili subderme.Dlaka je učvršćena u srednjem sloju,a dio koji se nalazi u koži naziva se korijen dlake.Na svom kraju ima odebljanje poput

kunića dlaka je sjajna i prilježe uz tijelo pod kutem od 30-35°.Smjer dlake mijenja se prema dijelovima tijela.Ledna dlaka nagnuta je prema repu,a sa sredine je simetrično raspoređena s obje strane prema hrptu i pod kutem.Na stražnjem je dijelu više

GRADA DLAKE KUNIĆA I NJEN VANJSKI IZGLEĐ

lukovice u dlačnoj vrečici.Gornji dio dlake iznad kože je vidljiv i sastoji se od četiri dijela :vrha dlake koji je različitog oblika i bez srži,stabla koji je odebljao i ima oblik kopljja,vrata koji se nalazi na polovini dlake i osnovice koja se nalazi između vrata i korijena.Dlake su različite po veličini i kvaliteti te razlikujemo tri vrste glavnih dlaka i jednu prelaznu.

1 . S P R O V O D N A (dugačka,pokrovna)dlaka koja se ističe duljinom i jačinom te daje karakterističnu boju krvnza

2.OSJATA dlaka je kraća i tanja od sprovodne ,a osnovica može biti valovita.

3.OSJASTO-PAHULJASTA je na prelazu između osjastih i vunastih.Gornji dio je poput osjate ,a donji dio poput pahuljaste dlake.

4.PAHULJASTA ili vunasta dlaka je nježna,tanka ,valovita i jako gusta.

ispromješana, a na krajnjem dijelu raste poprečno prema gore.Razni dijelovi tijela imaju različitu duljinu dlake.Sprovodna dlaka je najduža na bokovima , a najkraća na trbušu. Razlike na pojedinim dijelovima tijela su od 1-5 mm.Gustoća dlake ovisna je o pasmini.Općenito je dlaka najgušća na stražnjem dijelu ,oko grla i po vratu.Po bokovima gustoća dlake je znatno manja, dok je na donjoj strani po trbušnom dijelu deset puta rjeđa nego na stražnjem dijelu.

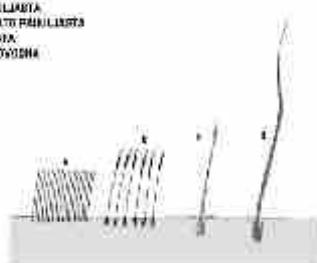
LINJANJE KUNIĆA

Linjanje je prirodni proces mijenjanje stare dlake s novom. Prvo linjanje počinje poslije prvog mjeseca života i traje tri mjeseca.Drugo linjanje započinje nakon 4,5 mjeseca i traje do tri mjeseca.Najprije se počinju linjati noge,donji dio vrata,grudi,rep zatim vrat ,glava ,trbuš,leđa i na kraju zadnji dio,bokovi i nadkoljenice.Mladi

Kod dobro hranjenih i njegovanih

VRSITE DLAKA KUNIĆA

• VRSILJAKA
• POKLONTO POKLJUBICA
• KOSARA
• ČEPROVŠINA

kunići linjaju se više puta do svoje spolne zrelosti i njihovo linjanje nije ovisno o godišnjem dobu ,nego starost same životinje u toj ranoj mladosti.Kod zdravih i dobro njegovanih grla tijek linjanja je brži i puniji negoli kod slabijih .

Odrasli kunići linjaju se dva puta u tijeku godine.Proljetno linjanje traje od ožujka do lipnja i u tom periodu kunićima ispada zimska i raste ljetna dlaka.Jesensko linjanje traje od kolovoza do listopada.

U vremenu između završetka jesenskog linjanja i početka

proljetnog linjanja krvno dobiva na gustoći i duljini dlake koja je duža za 1/3 od ljetne, te boji ,sjaju i elastičnosti dlake.

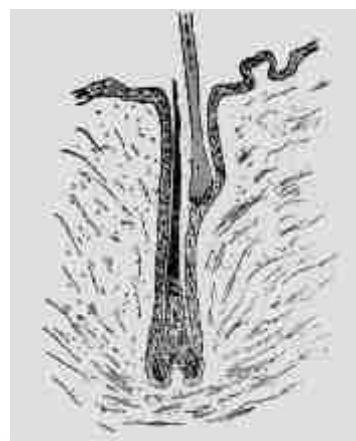
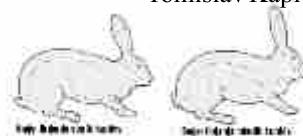
Mlada dlaka istiskuje staru

Završetak linjanja može se ustanoviti puhanjem u krvno na više mesta.Na tim mjestima dlaka se ne smije odvajati u čupercima i ne smije se ukazivati kožica tamnija od plave boje .To je uočljivo kod obojenih pasmina.Krvno dobiveno u zimskom razdoblju je najpogodnije za štavljenje i dalju obradu(bojanje, krojenje, šivanje...) u krznarskoj industriji jer se izrađuju mnogi proizvodi.

Pored normalnog linjanja može se pojaviti linjanje koje ovisi o različitim uzrocima.Kod kuna koje su skotne dlaka na prsim i trbuhi postaje labava i lako ispada.Ženka ju čupa da osloboди mlječne bradavice i koristi dlaku za izradu gnijezda .Djelovanje hormona kod lažne bredosti također utječe na linjanje.Izmjena

dlake kod kunića je napor koji zahtjeva hrani punu bjelančevina jer dlaka kunića je sastavljena od velike količine bjelančevina.Veličine temperature nepovoljno utječu na izmjenu dlake dok niske povoljnije.Bolest kunića može izazvati neredovito ispadanje dlake.

Tomislav Kapitan

PRVO LINJANJE TIJEKOM RASTA
KUNIĆA

4 tjedna

3 mjeseca

4,5 mjeseca

6 mjeseci

6 tjedana

3,5 mjeseca

4,5 do 5 mjeseci

8 tjedana

4 mjeseca

5 mjeseci

7 mjeseci

10 tjedana

4,5 mjeseca

5,5 mjeseci

DRUGO LINJANJE TIJEKOM RASTA
KUNIĆA

PRIPREMANJE KUNIĆA ZA IZLOŽBU

Svakodnevno četkanje krvna

Prije odlaska na izložbu kuniće trebamo pripremiti.Priprema za izložbu počinje otprilike mjesec dana prije odlaska na izložbu.Svaki dan treba mu četkati krvno da odstranimo staru dlaku koja ispada kod linjanja.U tijeku linjanja treba pojačati ishranu zbog toga što linjanje iscrpljuje kunića i smanjuje mu otpornost . Svakako treba voditi brigu da kunić kojega nosimo na ocjenjivanje prođe mladalačko linjanje koje traje otprilike 4,5-5 mjeseci (mladi kuinići) i završi linjanje koje je povezano s godišnjom dobi.

Par dana prije treba mu podrezati nokte ,tako da se skrate na duljinu dlake na šapi.Obavezno treba pregledati sve šape da nemaju žuljeve ili mehaničke ozlijede .Također treba očistiti uši i pregledati ih da nisu oštećene mehanički (poderane ,manjka dio uha,izrasline na uhu i u uhu) .Ovisno o pasmini provjeriti duljinu ili raspon ušiju.Tetovacija u ušima mora biti čitka ,a slova i brojke u ušima stavljene na pravilan način. U lijevo uho kunića se tetovira HR razmak, mjesec okotnje,zadnji broj tekuće godine primjer:

HR
19,a u desno uho kunića se tetovira BROJ UDRUGE ,redni broj u rodnoj knjizi udruge primjer: 17 (IVANIĆ GRAD) 11(redni broj za

tekuću godinu).

Posebnu pažnju treba obratiti spolnim organima .Kod muških obavezno prekontrolirati da li ima oba jaja i dali su se spustila u mošnje, kao i pregled penisa (može biti oštećen ili odgrizen ,postoji mogućnost dvospolca).Kod ženki provjeriti ženski spolni organ i prebrojiti broj

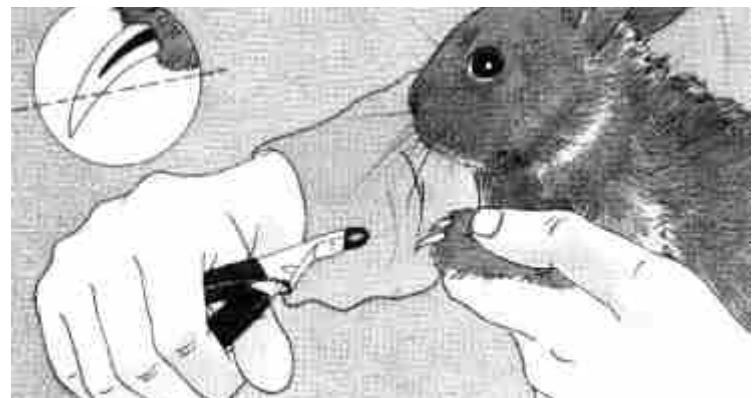
mliječnih bradavica koji treba biti paran .Ovisno o pasmini broj njihovih parova je različit. Ženke s neparnim brojem mliječnih bradavica treba uklanjati iz rasploda jer je to naslijedna osobina.

OBAVEZNO treba očistiti kanale u kojima se nalaze žljezde koje luče ženske ili muške mirise.U tom prostoru se skupljaju izlučevine nalik na cerumen ili bijele nakupine slične gelu, neugodna mirisa.Njih treba odstraniti vatom ili oprati neutralnim šamponom (dječji) .Kod toga čišćenja treba biti pažljiv jer možemo iziriritati kanale koji su skloni upalama.Nakon čišćenja mirisnih kanala oni su bijele boje ,a tamno sivi kod obojenih životinja. Tako pripremljena i prekontrolirana životinja može na izložbu i ocjenjivanje.

Tomislav Kapitan

Rezanje noktiju na duljinu dlake na šapi

ZAMORCI

Zamorčić mali kratkonogi debeljucu, dobrodušno i trpeljivo stvorenje sjajnih okica i piskutavog glasa. Prvi su ga pripitomili i uzbajali (na njegovu žalost, kao izvor mesa) Indijanci s područja Gvineje, pa ga zbog toga još zovu i "gvinejsko prase". UXVI stoljeću, morskim putevima i osvajačkim pohodima biva dopremljen i u Europu, gdje se udomačuje i traje do danas. Zamorčić je vrsta koja je uz labatorijskog miša, najiskorištavanija vrsta u znanstvenim pokusima. Vrlo često upotrebljavani izraz "nečiji pokusni kunič" krije iza sebe zapravo - zamorčića.

Na području Južne Amerike živi nekoliko vrsta zamoraca. Prva pripitomljena vrsta nosi naziv Cavia aperea tschudii. Kako je i iz čega dalje koja linija selakcionirana nemoguće jedobrediti jer je uplitjanje čovjeka tako opsežno i toliko neplanski provođeno, da bi možda bilo lakše naći "iglu u plastu sijena". Danas ih imamo u toliko različitih boja, kombinacija boja, dužina i kvaliteta dlake da doista svatko može za sebe naći ono što mu se sviđa i što ga raduje.

Postoje mnoge vrste zamoraca no najčešća podjela je prema vrsti dlake, i ta je podjela slijedeća:

- Z A M O R A C
KRATKODLAKI MEKANE

DLAKE

-ZAMORAC SVILENE

DLAKE

-ZAMORAC DUGE

DLAKE

Ovo je samo gruba podjela koja ima i svoje podpodjele.

Zamorac kratkodlaki mekane dlake: ovo je jedna od najpopularnijih vrsta koja uključuje jednobojne zamorce, oni dolaze u 8 boja (bež, crna, čokoladna, krem, zlatna, lila, crvena i bijela). Neke od ovih boja su česte dok je neke teško dobiti. Crna je boja najčešća no i tu moramo ukazati da je teško dobiti jednobojnog zamorca koji ima zadovoljavajuću kvalitetu dlake. Neke još od podvrsta jednobojnih su i agouti, dutch, himalayan i dalmatino . Agouti dolaze u mnogo boja (zlatni, srebrni, cimet i losos) , a najpopularnije su zlatna i srebrna. Dutch uzorak je jedna od najinterasanijih varijeta, također jedan je od varijeteta koji je najteže za dobiti. Hymalayan uzorak su bijeli zamorci sa srednjim ušima i nosom ili bijeli sa crnim ušima i nosom. Kad se okote zamorci ovog uzorka su potpuno bijeli i mijenjaju boju kako stare. Ovo je uzorak koji se najlakše dobije.

Zamorac svilene dlake: jedna od

podvrsta se zove PERUVIAN koja je i najvažniji predstavnik ove podvrste. Dolazi sa spektakularnom dlakom koju je jako teško održavati. Zbog toga što je ova dlaka jako osjetljiva, uzgoj i održavanje se preporučuje s a m o n a j i s k u s n i j i m u zgajivačima. Zamorac duge dlake: uključuje podvrste Peruvian i Sheltie. Ova se podvrsta odlikuje valovitom dlakom i nije težak za uzgoj. Kod svih ovih vrsta bitno napomenuti da se zamorci moraju redovito češljati da bi im dlaka bila u što boljem stanju i da bi bili zdravi.

Zamorac je glodavac kao i svi ostali pripadnici ove skupine ima karakteristično građeno zubalo. Trup mu je izduženo valjkasto dužine do 25 cm, a nožice izuzetno kratke - zbog toga ima specifičan, većini simpatičan hod. Na prednjim nožicama ima četiri prstića, a na stražnjima po tri. Prsti su slabo obrasli dlakom, za razliku od ostatka tijela.

BRIGA O ZAMORCU

Po svojoj prirodi zamorci su vrlo plaha stvorenja, ali su i pored toga puni povjerenja i nimalo agresivni. Uskoro se pretvore u prave male maze koje žude za vašim dodirom i kontaktom sa vama. Općenito bi se moglo reći da nema prevelike brige sa

HRANJENJE

Zamorci su poznati kao veliki izjelice pa će jesti gotovo sve dok ih hranite. To naravno nije dobro za njihovo zdravlje pa

treba imati mjeru, jer u suprotnom lako može doći do pretjerane težine. Keramičko posuđe je najidealnije rješenje za prehranu zamorca. Zamorci vole stajati na posudici dok uzimaju hranu iz nje, a ako je ona veoma lagana,

prehrana. U specijaliziranim trgovinama dade se pronaći hrana za zamorce, no, ne pronađete li ju dobra je i ona za ptice, a obje se sastoje od zrnja: sijeme suncokreta, žito i dr. No sve to nije dovoljno za pravilnu prehranu. Zamorci obožavaju voće i povrće. Među ostalim ono im pomaže u oštrenju stalno rastućih zubiju. Najbolje je da pokušate sa svim voćem i povrćem koje je i vama namenjeno, od spinata, mrkvica, brokule, kupusa, peršina, lubenice, jabuka, limuna (odstranite sjemenke jer su otrovne) i ostalo, nije poželjno da se hrane zelenom salatom zbog zdravstvenih problema, također ne treba davati puno mekanog voća kao kivi, kruške... zbog njihovih zubi.

N E M O J T E I H
H R A N I T I S A
R A B A R B A R O M .

ZDRAVLJE

Bolje spriječit nego liječit i u ovom slučaju vrijedi. Osigurajte svojem zamorcu sve potrebno za kvalitetan život od gore navedenih stvari i možete biti sigurni da će on doživjeti mnogo sretnih trenutaka. No ukoliko posumnjate da vam se zamorac

pod njegovom težinom će se izvrnuti. Bočicu za vodu pronaći će te u zoobuticima, no neki radije piiju vodu iz zdjelice tako da si bradu u moče u vodu. Bitno je da je posudica čista, a voda svježa. Naždralje zamorca veoma utječe pravilna

zamorcima. Kavez sa zamorcem treba postaviti na mjesto zaštićeno od kiše, sunca i hladnog vjetra. Prilikom izbora trebamo imati na umu da li imamo samo jednog ili više njih, veliki izbor pogodnih kaveza možemo naći u svakom pet shop-u. Nemojte kavez sa zamorcem nikada stavljati na pod dobro bi bilo da je kavez na povиšenom mjestu tako da se i sam zamorac osjeća sigurnije i sretnije. U samom kavezu moramo osigurati mjesto za spavanje, vodu, mjesto za posudicu sa sjemenkama i malo slobodnog prostora za samo kretanje zamorca. Materijal od kojeg je napravljen krevet za spavanje zamorca neka bude od mekanog i toplog materijala. Najbolje bi bilo da je krevet napravljen od drvene hoblovine jer dobro upija i tekućinu i mirise. Nikako nemojte stavljati na dno kaveza novinski papir jer je olovo sa novinskog papira vrlo toksično. U svakom pet shop-u možete naći različite vrste stelje za vašeg zamorca. Bitno je ovdje napomenuti da se stelja treba svakodnevno čistiti kako bi izbjegli neugodne mirise i pojavu bolesti. Zamorcima je potrebno sijeno i za spavanje, da se mogu skriti i zajesti.

razbolio odmah ga odvedite veterinaru i točno mu opišite simptome. Zamorac bi trebalo voditi dva puta godišnje na pregled kod veterinara. Pojave li se: pomankanje apetita, gubitak težine, iscijedak iz nosa ili očiju, letargija, diareja, nekoordiniranost pokreta, gubitak dlake itd. obavezno konzutirajte veterinara. Kako zamorci poput hrčka, imaju u ustima vrećice za spremanje hrane, često se sjeme trave zabode u meso i izazove upalu. U takvim slučajevima, primjetit će te oteklinu na njegovim obrazima koja je za životinju veoma bolna, posebno kod dodira. Ako morate s voga zamorača nekuda transportirati najbolje bi bilo da to bude u većoj prozračenoj PVC kutiji ili slično. Prilikom nošenja

bitno je da ga nosite nježno kako ga nebi preplašili. Najbolje bi bilo da ga stavite u dlan i tako prenesete sa jednog mesta na drugo. Nemojte dozvoliti općenito da se oko kaveza motaju mačke ili psi naime zamorac se lako preplasi pa i vas može lako ogrepsti. Također ako želite da vam zamorac bude pitom nemojte vikati na njega naime nećete ga ničemu naučiti samo ćete ga preplasti. Uživajte sa svojim zamorcem kupujte ga samo kod provjerenih ljudi ili uzgajivača i budite sigurni da ćete provesti mnoge sretne i vesele sate u društvu svoga malog zamorca.

BIOLOŠKI PODACI

Prosječno dožive oko pet godina starosti, no zabilježeni su i

dvanaestogodišnjaci. Spolno sazrijevaju s četiri do šest tjedna života, a estrusov ciklus iznosi 15-17 dana. Period gestacije iznosi 59-72 dana. Mladi se rađaju s krznom, otvorenih očiju te mogu trčati i jesti krutu hranu. Iako se već sami hrane, majka vodi brigu o njima još slijedeća tri tjedna. Odvojite li mlado prerano od majke dobro ga je hraniti izgnječenim krastavcima, ribanom jabukom i sl.

GLASANJE

Zamorci se glasaju veoma bučnim skvičanjem pogotovo kada se nauči na zvuk hrane. Pričate li s njim, rado će vam užrati. Ako je jedan mužjak izazvan drugim, počet će se kreteti poput boksera i proizvoditi će zvukove "ct-ct-ct"

PAPIGICE TIGRICE

Pradomovina papigica tigrica

Prvi prirodoslovac koji je još na kraju osamnaestoga stoljeća opisao papigicu tigricu bio je engleski istraživač Shaw, a Gould je prvi putnik koji je detaljnije opisao njen život u prirodi. Shaw je njen vrlo opširan opis, zajedno

sa crtežom, objavio godine 1805. u svom radu Naturalists miscellany, a papigicu tigricu nazvao "undulated parakeet", jer na stražnjem dijelu glave, krilima i tijelu ima poprečne tamne pruge što daje dojam valovitosti perja.

Pradomovina papigice tigrice je Australija. Na njenim velikim prostorima, pokrivenim travom,

preljeću jata papigica tigrica u tolikom broju da se ponekad dobiva dojam nagle pomrčine sunca, jer gotovo cijelo nebo zakriju njihova jata.

Papigicama su glavna hrana trava, razne sjemenke, plodovi drveća itd. Za vrijeme sušnih perioda, kada u nekim predjelima Australije zbog velikih vrućina na raste trava i ne dozrijeva sjemenje, papigice tigrice sele se u krajeve u kojima je bilo kiše i gdje ima hrane. Takva područja pronalaze vrlo brzo, što znači da imaju osjećaj koji ih vodi u ta područja.

Interesantan je još jedan podatak o papigici tigrici kao divljoj i slobodnoj ptici. Nakon jela u jatima odlijeće da pije vodsu, najčešće do kakvih lokvica, a zatim naglo odlijeće do krajeva koje su odabrale za odmaranje. Iako poslije jela obično malo srknju vode, papigice tigrice mogu biti tjednima bez vode. Dakako, samo ako se hrane sočnom hranom i sokovima iz plodova drveća.

U slobodi se papigice tigrice gnijezde i legu u dva rajona Australije. To su tereni na jugozapadnom dijelu kontinenta, uzduž rijeke Murray, gdje rastu bujne šume eukaliptusa i u sjeveroistočnom dijelu, sjeverno od države Victoria. Ova područja zauzimaju desetinu čitavog australskog kontinenta prikazanog na slici.

Zapažanjem je utvrđeno da se ptice legu dva puta na godinu i svaki put ženka snese 4-6 jaja. Mladunčad hrane oba roditelja. U područjima gdje se gnijezde i legu, obično u proljeće, dakle u doba obilnih padavina, kasnije raste bujna gusta trava čije sjeme predstavlja izvanrednu hranu za milijune mladunčadi. Boja je papigice tigrice u prirodi zelenožuta s jarko žutim prednjim dijelom glave. Perje joj je mekano i lijepo išarano. Jarko žutu boju ima i perje prednjeg dijela vrata. Na tom perju svaka je papigica tigrica ukrašena sa po četiri pastelnomodre mrlje. S gornje strane je zelenožuta, ali je svako pero osjenčano sa četiri fine crne crte koje idu poprijeko i prema vrhovima se smanjuju u dvije i proširuju. Stepenasto perje repa je modrozeleno, a svako ovo stepenasto pero ima u sredini žutu mrlju limunove boje. Ovo stepenasto perje repa pokrivaju dva dugačka pera koja su zagasito tamnomodre boje.

Ponegdje se u prirodi može naći papigica tigrica koja je posve žuta. Takvi su primjeri vrlo rijetki, a da su ipak postojali, poznato nam je iz zapisa londonskog trgovca Abrahama, koji je godine 1886. dobio iz

Australije posve zlatnožutog mužjaka. Čitav spektar pastelnih boja papigica tigrica, koje se mogu dobiti uzgajanjem kod kuće, ne nalazimi u prirodi, a ako ipak naiđemo na neku, takva papigica tigrica vjerojatno potjeće iz kućnog gnijezda i sigurno je pobegla iz krletke. Po veličini jedva možemo razlikovati papigicu tigricu mužjaka od ženke. Jedina je razlika u tome što voštana koža (voskovica) iznad gornjeg dijela kljuna mužjaka ima jasno kobaltnomodru boju, dok je u ženke ta voskovica sivkastobijela, plavkastobijela do tamnosmeđa. Odmah možemo napomenuti da je osobito neiskusnim teško, pa i gotovo nemoguće, odrediti spol mlade ptice, jer se boja voskovice mužjaka i ženke, ne razlikuje do dobi od 3 mjeseca. Tek tada voskovica mužjaka pomodri, a u ženke postaje bjelkasta. Nakon toga voskovica ženke postepeno prelazi u od bjelkaste u smeđu boju, da bi između 10 mjeseci i godine dana postala tamnosmeđa, a to je onda znak da je sposobna za parenje.

Mladunčad se od roditelja razlikuje po tome što su im boje perja bez sjaja, a voštana koža crvenkastoljubičasta. O ovim i drugim karakteristikama papigica tigrica kasnije će mo pisati, jer to su podaci koji trebaju interesirati svakoga tko ima papigicu tigricu, a pogotovo onog tko se sprema na uzgoj ovih omiljenih ptica

Papigice tigrice osvajaju svijet

Papigice tigrice danas ubrajamo u najrasprostranjenije ptice koje ljudi drže u krletkama. Mnogi će se začuditi kad čuju da se te ptice u Europi počinju uzgajati tek u prvoj polovici 19. stoljeća, dok je na primjer uzgoj kanarinaca počeo prije 400 godina. Prvi primjeri papigica tigrica dopremljeni su iz njihove pradomovine Australije u neke krajeve Europe u prvoj polovici

19. stoljeća. Godine 1838. J. Gould je pošao u Australiju da neposredno u prirodi prouči život tamošnjih papigica tigrica i da kasnije o tome napiše knjigu. Kad se vratio u Europu godine 1840, donio je sa sobom nekoliko pari australских papigica tigrica karakteristične zelenožute boje. J. Gould nije ni slatio da će križanjem pojedinih parova papigica tigrica neumorni uzgajivač dobiti najraznovrsnije nijanse plavih, zelenih, bijelih, ljubičastih, sivih i drugih pastelnih boja. Tako je počeo uvoz ptica u Europu. Nakon desetak godina počelo je pravo uzgajanje ovih ptica u krletkama na europskom tlu. Oko 1860. većina tadašnjih zooloških vrtova marljivo je uzgajala papigice tigrice. Od tога veemena papigice tigrice postaju u Europi veoma cijenjene i tražene sobne ptice

Poslije godine 1860. (jer je u Europi uzgojen tek maleni broj papigica tigrica) počeo je intenzivniji izvoz tih ptica iz Australije, a trgovina njima naglo se širi. Prodajom papigica tigrica u to su se vrijeme mnogi trgovci obogatili, a u Australiji lovili su velikim mrežama na tisuće komada. Tako započinje jedna od najintenzivnijih trgovina pticama u povijesti. Mnoge prostorije brodova poslužile su za smještaj i transport papigica tigrica, a nerijetko su i kapetani brodova svoje prostorije ustupali za prijevoz.

Godine 1868 iz Australije je uvezeno u Europu oko deset tisuća komada, od veljače do srpnja godine 1878. četrnaest tisuća parova, a od rujna 1878. do

veljaće 1879. oko sedamdeset devet tisuća parova. Takav snažan porast izvoza u Europu primorava tamošnju vladu da godine 1884. zabrani izvoz papigica tigrica. U to vrijeme već su se u Europi počela razvijati veća uzgajališta, osobito u južnoj Francuskoj gdje se u njima godišnje uzgojilo i do sto tisuća papigica tigrica. Takođe intenzivnom uzgoju u znatnoj mjeri je pridonosila izvanredno povoljna klima južnofrancuskih pokrajina. Zbog naglog i masovnog uzgajanja i hiperprodukcije često su bili othranjivani i veoma loši primjeri. Na žalost u to se vrijeme više gledalo na to da se iz tog posla postigne što veća dobit, nego li da se za tržište uznjeguju lijepi i zdravi primjeri i po boji i po veličini.

Uskoro zatim uzgoju se pridaje veća važnost, uvode stručniji postupci i osjeća veća odgovornost. U to vrijeme dva se poduzeća u Europi izdvajaju kao uspješni i stručni uzgajači. To su "Bastide" i "Blanchard", utemeljeni u Toulousi, gdje je zbog poveljnih klimatskih prilika uzgajano i prodavano više od 100 000 ptica na godinu.

Osim zasluga što ih ova dva poduzeća imaju za razvitak uzgoja papigica tigrica u Europi, Moramo spomenuti i izvanredne napore i rezultate uzgajivača u Belgiji, koji su se zabavili dobivanjem novih boja nizom križanja. Tako je na primjer prve primjerke plavih papigica dobio neki trgovac u Belgiji još godine 1878. Nakon mnogo godina ova je boja bila rijetkost i privlačila je

veliku pažnju amatera. Tamnozelena papigica uzgojena je nakon prvog svjetskog rata u poduzeću "Blanchard". Prve plave papigice sa sivim krilima uzgojene su u Australiji oko godine 1927. Proučavanjem naslijednih osobina i križanjem dobivene su najrazličitije nove boje: albino, siva, ljubičasta, opalna, kobaltnomodra i druge.

Upravo takvi primjeri papigica tigrica, najrazličitijih pastelnih boja pobuđuju još veći interes ljubitelja za ta mala stvorenja, pa od tada možemo slobodno reći da papigica tigrica "osvaja svijet", da ona postaje omiljena sobna ptica mnogih domova. Korišteni materijali iz "Naši kućni ljubimci" iz 1977. god.

Boško Beram

L o r i i z m o d r i h b r d a (Planinska Lori, *Trichoglossus Swainsoni*)

U lijepoj i zanimljivoj grupi papiga Lori ili papiga s jezikom nalik na kist je vrsta Lorija s klinastim repom (*Trichoglossus*) koja se odlikuje obiljem divnih boja. Jedna od najbogatijih po boji među njima je tzv. Lori iz modrih brda (*trichoglossus Swainsoni*) ili Planinska lori. Kolijevka joj je u Australiji i na otoku Tasmaniji. Na glavi i po vratu je modroljubičasta, na zatiljku smeđa, na hrptu je tamno zelena, po vratu i prsima crvena, po prsnim stranama žučkasta, po trbuhi tamno modra, po stranama trbuha, stražnjem dijelu i bedrima crvena, zelena i žuta. Ova papiga je zaista jedna od najraznovrsnijih po bojama uopće. Budući da joj je

ponašanje ljupko i vedro, a u zatočeništvu se dobro uzgaja i plodi, pa onda nije čudo što je planinska lori jako omiljena među uzgajivačima papiga.

Ustanovilo se je da ove papige žive po krošnjama australijskog drveta kaučukovca gdje se poslije gnijezdenja skupljaju u velikim jatima. Prvotno se mislilo da žive isključivo od medena cvjetna soka, ali se kasnije utvrdilo da se hrane sjemenjem, raznim plodovima i kukcima.

Prvi kome je navodno pošlo za rukom da uzgaja ove papige bio je gosp. Heublein iz Koburga, a onda se je uzgoj postupno proširio na ostale uzgajivače Engleske,

Njemačke, Francuske i Italije. Kasnije je ova papiga pokazala da ima i veliki dar govora čime je dodatno dobila na vrijednosti. Zatočeništvo, uz valjanu hranu, jako dobro podnosi. Planinska lori je najbolje hraniti kanarskim sjemenjem i zobi, a dobro joj je povremeno davati rižu kuhanu u mlijeku, pomalo biskvita i svakog dana ponešto zrelog voća. Planinska lori se veoma rado kupa, pa joj to treba omogućiti.

Emil Dekanić

ATRAKCIJA BELIŠĆA ILI...

Eko-park u Belišću

Prvi eko-kutak u Valpovštini prava je atrakcija

Na radost malih i velikih posjetitelja ovog neobičnog parka, prije dva mjeseca udomljen je i par lanadi LANA i LANKO koji su ovdje pronašli privremeno utočište nakon što su im roditelji stradali tijekom žetvenih radova.

Stigli Lana i Lanko

To je nešto predivno čuli smo od osnivača ovog neobičnog parka gospodina Boška Berama. Svaki dan priprema mlijeko za hraniti ove nove stanovnike ovog parka. Mlijeko je nabavio iz Nizozemske pomoću prijatelja. Svaki dan popiju više od tri litre mlijeka specijalno pripremljenog za njihove potrebe. Ovaj veliki zaljubljenik životinja sam financira prehranu svih životinja koje se nalaze u eko parku.

Uređenje eko-parka

Sve je počelo davno i slučajno. Zaljubivši se u životinje gosp. Boško Beram je došao na ideju da pokraj stанице za tehnički pregled

paunovima, ukrasnim fazanima, morkama, divljim guskama, divljim patkama i ukrasnim kocicama. S vremenom je broj različitih pernatih životinja u eko-parku neprestano rastao tako da ih je danas ukupno oko 80 komada koji dnevno pojedu od 5 do 10 kg žitarica.

Bazen za močvarice

Nakon što je prije nekoliko tjedana završena gradnja bazena za patke, guske i druge močvarice, Beram najavljuje da bi se do kraja ljeta trebalo urediti i jedinstveni "izvor" koji će upotpuniti priču o beliščanskoj flori i fauni, uskoro proširenoj i na drugu stranu ograde stаницe. No Beramovi planovi ovdje još nisu potpuno ispunjeni jer u planu je nabavka još dosta vrsta životinja koje bi mogle naći utočište u ovom eko-parku. Prije svega trebali bi stići labudovi, jeleni lopatari te nojevi. Ovim putem želimo ukazati na to da li će ovaj eko-park ostati atrakcija ili će sve ovisiti o jednom zaljubljeniku životinja. Da li će i durgi prepoznati ovaj napor i pružiti

Boško Beram sa svojim ljubimcima u Eko - parku

podršku gospodinu Beramu, a mi mu želimo puno sreće i da ustraje u svim svojim namjerama. Na radost malih sugrađana i svih nas zaljubljenika u životinjski svijet.

Zvonko Sušenka

AKVARIJ Koje ribice držati u akvariju ?

Da izbor nije nimalo lagan, najbolje znaju akvaristi koji se odluče za nabavku novih ribica, kako bi upotpunili svoj akvarij. Pošto se zna da postoji mnoštvo akvarijskih ribica, zaista se je teško odlučiti za ovu ili onu vrstu, naročito početnicima. Pasionirani ljubitelji akvarija najradije bi, dakako, vidjeli u svom akvariju sve vrste ribica. No to je često teško izvesti iz više razloga. Stoga će pokušati prikazati manji izbor najzahvalnijih i najprikladnijih ribica za akvarij.

Girardianus caudimaculatus i Macropodus viridi auratus najpoznatije su i s njima je najlakši posao. Njihovi su zahtjevi u pogledu hrane i veličine akvarija vrlo mali, a one su već toliko aklimatizirane da se zadovoljavaju s razmjerno niskom temperatzrom vode (topljinom sobe).

Betta trifasciata je ribica čiji je uzgoj nešto teži. Iako je bliži rođak Macropodusa potrbna joj je temperatura vode između 20 i 25 stupnjeva celzija da ostane zdrava

i sposobna za rasplod. U ostalim zahtjevima i potrebama je jednako skromna kao i Macropodus. Razmnožava se u najmanjem akvariju, samo je onda malo otežan uzgoj podmlatka.

Rtchogastera lalius je prekrasna ribica koja se odlikuje time što za zaštitu ikre isplete gnezdo od algi i dijelova biljaka. Potrebna joj je temperatura vode od 18 do 25 stupnjeva.

Heros facetus je vrlo omiljena i preporučljiva ribica koja nije osjetljiva u pogledu temperature vode, jedino se za rasplodavanje preporuča prostraniji akvarij.

Veoma omiljena ribica je Gambusia holbrooki koja ima manu da poždere svoje mlade. Ovu manu ima više vrsta ribica, a to su Hoplochilus panchax koji je veoma osjetljiv na temperaturu vode u akvariju i jedna veoma lijepa ribica poznata kao Barbus chonchonus.

Kod zebraste ribice Danio rerio postoje podijeljena mišljenja jer neki akvaristi tvrde da proždire

svoje mlade, dok se u mnogim slučajevima opazilo da nisu bile potrebne nikakve zaštitne mjere za vrijeme rasplodivanja.

Badis badis je veliki dobitak za svakog ljubitelja akvarija, koja nije samo po boji lijepa, nego je nije teško držati i uzgajati pri temperaturi vode koja ne smije biti niža od 18 stupnjeva C.

Emil Dekanić

